

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af fradraget for 1. fraværsdag).

(Lovforslag nr. L 179).

I forbindelse med indførelsen af en karensgdag ved lov nr. 571 af 27. oktober 1982 fandtes der ikke at være grundlag for at fastsætte særlige regler for beregningen af dagpengefradraget for 1. fraværsdag, herunder et højestebeløb, idet de gældende beregningsregler i dagpengeloven skulle være fyldestgørende også i denne relation. Forudsætningen for denne opfattelse var, at lønmodtagere normalt er beskæftiget 8 timer daglig i en 5 dages arbejdsuge.

De gældende regler fortolkes således, at det er den faktiske arbejdsperiode, der er afgørende for dagpengefradragets omfang. Det bevirker, at lønmodtagere, der har en atypisk ugentlig arbejdstid, der er koncentreret på få arbejdsdage og væsentlig flere arbejdstimer på karensdage end de normale 8 timer, får et relativt stort økonomisk tab.

I medfør af lov nr. 572 af 27. oktober 1982 om begrænsning af løn under sygdom er det retten til løn for 1. hele fraværsdag i en sygeperiode, dog højst lønnen for 8 timer, der bortfalder.

Med henblik på at ligestille de grupper, der får løn eller dagpenge under sygdom, foreslås det, at der indføres en begrænsning af dagpengefradraget for 1. fraværsdag til 8 timer.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til tingets velvillige behandling.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg skal hermed på forslagsstillernes vegne tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om økonomisk samordning.

(Lovforslag nr. L 177).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Alice Faber (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m.v.

(Lovforslag nr. L 178).

Jeg skal i øvrigt henviser til lovforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Ingerlise Koefoed (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et kunstfondsudvalg for børne- og ungdomslitteraturen.

(Beslutningsforslag nr. B 106).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Tommy Dinesen (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lodspligt.

(Beslutningsforslag nr. B 107).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Aase Olesen (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om liberalisering af lukkeloven.

(Beslutningsforslag nr. B 108).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministre:

Spm. nr. S 661

1) Til statsministeren af:

Camre (S):

»Finder statsministeren det rimeligt, at finansministeren og økonomiministeren nu ikke blot lover udenlandske købere af inden-

[Camre]

landske statsobligationer en stor rentegevinst, men også en stor kursgevinst?»

Skriftlig begrundelse

I de seneste dage har finansministeren og økonomiministerens søgt at bagatellisere virkningerne af de store salg af højt forrentede indenlandske statsobligationer til udenlandske købere. Det er bl.a. sket med udtalelser om, at tingene nok ville falde til ro, da man kunne vente et dansk rentefald efter afslutningen af overenskomsterne på arbejdsmarkedet. Derved har de to ministre givet udlændinge et særligt motiv til at købe disse statsobligationer. Det er blevet dem betydet, at de ikke alene får en høj rente, men også i løbet af et par måneder vil have udsigt til en mærkbar kursgevinst. Det kan ikke være rimeligt, at danske økonomi- og finansministre søger at fortælle udlandet, at det tryk kan købe statens indenlandske obligationer på det danske obligationsmarked, idet det kan regne med at kunne sælge dem sammesteds med stor fortjeneste et par måneder senere. Når obligationerne vender hjem om et par måneder, vil finansministeren og økonomiministeren ikke alene have bidraget væsentligt til det største rentetab i udenlandsk valuta, vi hidtil har set, men også til en direkte spekulation i nogle kursbevægelser, som vil komme til at koste det danske samfund dyrt. Det kan ikke være meningen, at danske indenlandske statsobligationer skal markedsføres i udlandet under mottoet: »Køb vore obligationer billigt nu, og vær sikker på, at vi selv køber dem tilbage om få måneder til en meget højere pris.«

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er i høj grad udlandets tillid til den politik, der nu føres i Danmark, herunder den danske krone- og valutapolitik, som har medført den store udenlandske interesse i den seneste tid for køb af danske statsobligationer. Det mener jeg understreges af, at der ikke kan være tvivl om, at en væsentlig del af obligationerne er købt af institutionelle investorer som anlægspapirer og ikke som udtryk for en kortsigtet placering med spekulationshensigt. Men ellers synes jeg, det væsentligste er, at udlandets køb af danske statsobligationer er et værdifuldt holdepunkt for, at tilliden til det danske samfunds øko-

nomiske udvikling nu er en kendsgerning, og det er en tillid, som medfører meget store fordele både for staten, for det offentlige på mange måder og for de private danske virksomheder. En afbrydelse af liberaliseringsprocessen mener jeg ville være et overordentlig dårligt signal til udlandet, for derved ville man skabe en situation, hvor udlandet ville kunne sætte spørgsmålstegn ved Danmarks ønske om eller Danmarks evne til fuldt ud at rette den danske økonomi op.

Jeg skal endelig tilføje, at jeg er ganske enig i finansministerens og økonomiministerens vurderinger, som de er fremgået af den hidtidige offentlige debat, og understrege, at jeg naturligvis ikke er enig i, at finansministeren og økonomiministeren har lovet spekulanter en hurtig kursgevinst.

Camre (S):

Det kan ikke undre nogen, at udlandet har samme tillid til en dansk statsobligation som til et dansk statslån i øvrigt. Vi er en velordnet stat, der naturligvis opfylder vore forpligtelser, men jeg vil spørge statsministeren, om han ikke føler, at det er et problem, at disse statsobligationer, som er beregnet til at opsuge dansk købekraft, flyder ud over landets grænser og altså bliver brugt af udenlandske investorer, som her har mulighed for at få en væsentlig højere rente i Danmark end den, de kan få på deres eget lånemarked.

Problemet bag dette her er jo det rentespend, der er mellem Danmark og de lande, hvor vi typisk låner, og det giver altså udlandet mulighed for at få en overrente, som Danmark er nødsaget til at betale i udenlandsk valuta.

Endelig vil jeg spørge statsministeren, om han ikke føler, at man, når man i denne situation siger, at dette er et overgangsfænomen – renten falder i den nærmeste fremtid, altså stiger kurserne – dermed har givet udlandet et klart signal om, at der er udsigt til en snarlig kursgevinst, som vi altså også kommer til at udrede i udenlandsk valuta.

Det er vores interesse i at mindske uskuddet på betalingsbalancen, der får os til at stille disse kritiske spørgsmål om denne lånepolitik.

Statsministeren (Poul Schlüter):

[Statsministeren]

Det er da højst tænkeligt, at en række ud-lændinge har haft interesse i at købe disse danske kroneobligationer, fordi de anser det for at være en god investering og i nogle til-fælde utvivlsomt giver dem en bedre forrent-ning, end de ville kunne opnå ved at købe andre papirer, men jeg mener ikke, det tjener noget formål, at vi fortæber os i motivforsk-ning for så vidt angår køberne. Vores interese er jo, om vi som obligationsudstedende land optræder klogt, og det mener jeg be-stemt vi gør.

Jeg er glad for, at hr. Camre ligesom rege-ringen har den forventning, at kurserne nok skal vise sig at ville stige og renten at ville falde i årets løb. Det vil jo da kun være godt. I den sammenhæng skal man nu ikke se helt væk fra, at det udenlandske opkøb i hvert fald ikke har gjort det sværere, men vel snarere bidraget en smule til den gunstige kurs-udvikling herhjemme.

Jeg mener, det er en rigtig politik, at vi har liberaliseret på dette område, og jeg men-er, det ville være meget farligt, hvis man pludselig gav den melding, at nu er der an-ledning til at bremse op. Regeringen er ikke urolig over omfanget af det salg, som har fundet sted af disse værdipapirer til udlan-det, og vi ser det simpelt hen som den natu-rlige og nødvendige konsekvens af den fast-kronepolitik og den økonomiske politik, vi fører i øvrigt. Det ser altså ud til, at udlandet har tillid til, at det er den rigtige politik, re-geringen fører, og udlandet har åbenbart og-så tillid til, at vi vil blive ved med at føre denne linje, og det er lige præcis det, vi vil.

Camre (S):

Jeg mener også, at vi skal støtte tilliden til fastkurspolitikken, men jeg finder, at vi, sam-tidig med at denne tillid udbygges, får et sti-gende problem på grund af den sammenflyd-ning, der finder sted på markederne. Derfor vil jeg gerne spørge for det første, hvor stort statsministeren skønner at rentetabet forelø-big har været. Vi ved, at udlandet har købt for 9 mia kr. i finansåret 1984. Vi ved fra Nationalbanken, at man ekstraordinært har indfriet billigere statslån i udlandet med den-ne store likviditet, som man her uventet har fået, og vi ved, at vi alene i januar i år har haft et salg på 2 mia kr.

Endelig vil jeg spørge, om ikke hele denne situation giver statsministeren en fornemmel-se af, at vi har brug for at drage en række nye pengepolitiske virkemidler ind i vores økonomiske politik for at undgå, at dette her bliver et hul i statskassen.

Stavad (S):

Jeg vil gerne som supplement stille et par spørgsmål til statsministeren. Jeg vil for det første spørge: svarer det konstaterede salg til udlandet af danske obligationer til den stør-relesorden, som man skønnede på det tids-punkt, man liberaliserede? For det andet: mener statsministeren, at det at sælge disse obligationer til udlandet er en hensigtsmæs-sig måde at finansiere underskuddet på beta-lingsbalancen på? For det tredje: erkender statsministeren, at den måde, som man finan-sierer det på, i hvert fald for en stor dels vedkommende i sig selv forøger underskud-det på betalingsbalancen? Endelig: frygter statsministeren ikke, at en kursstigning som følge af det rentefald, regeringen forudser, vil betyde, at vi får mange milliarder kroner hjem i form af obligationer igen med efter-følgende store underskud på betalingsbalan-cen?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg vil først sige: de syv, otte, ni spørgs-mål, som det lykkedes hr. Stavad at få for-muleret i løbet af sit korte indlæg, vil jeg overhovedet ikke tage stilling til så uvarslet. Dem kan vi tale videre om et andet sted på et andet tidspunkt. Jeg mener heller ikke, det var relevante spørgsmål. Men det var hr. Camres i anden omgang. Hr. Camre spørger – og det minder om de mange spørgsmål, hr. Stavad fulgte op med – om man ikke kunne have finansieret på en mere hensigtsmæssig måde. Det kan diskuteres, men for regerin-gen er det afgørende at holde fast i liberal tankegang, og derfor melder det spørgsmål sig ikke for regeringen. Men skulle man be-svare det, måtte man vel sige, at vi nok kun i et begrænset omfang kunne have udnyttet lavrentekapitalmarkederne inden for EMS-området, altså især D-mark og gylden, hvor valutarisikoen er beskeden, fordi disse kapi-talmarkeder ville nok ikke have kunnet bære så store danske placeringer, som vi så havde fået behov for, og der er jo også tale om be-

[Statsministeren]

grænsninger i visse andre lavrentelande som Schweiz eller Japan.

Spørgsmålet om, hvor meget dette her beløber sig til i tal, er der vel nogen usikkerhed forbundet med, men vi kan sige, at renteforskellen mellem kroneobligationer og dollarobligationer, i hvilken valuta det største marked findes, i 1984 i gennemsnit har været ca. 1½ procentpoint, og så kan det måske siges, at man ved en statslig låneoptagelse direkte på dollarmarkedet kunne have sparet en årlig renteutgift i formatet ca. 140 mill. kr., men hvad man så var løbet ind i til gengæld af valutakursrisiko, er en anden sag, så dette er kompliceret.

Men disse overvejelser har slet ikke været og er ikke i dag aktuelle for regeringen. Vi ønsker at holde fast i liberaliseringen på kapitalmarkedet. Det har vi brug for, det er en naturlig ting, og det viser sig altså nu, at udlandets tillid til den danske økonomi er fuldt ud på højde med vor egen.

Svend Auken (S):

Kan statsministeren bekræfte, at der var mange advarsler fremme i foråret 1983, da denne liberalisering blev gennemført, hvor regeringen netop blev advaret imod det store rentetab, man kunne lide, hvis salg af danske statspapirer til udlandet tog et betydeligt omfang? Og kan statsministeren bekræfte, at regeringen dengang oplyste, at hvis det mod regeringens forventning skulle gå sådan, at dette salg ville tage et stort omfang, ville regeringen vide at tage de fornødne modforanstaltninger?

Erling Olsen (S):

Hvis det går, som statsministeren forventer og vi får et betydeligt rentefald, indtil renten har nærmet sig udlandets, var det så ikke naturligt at lave et midlertidigt stop for salg af statsobligationer til udlandet med en erklæring om, at vi frigiver igen, når tilliden har vist sig berettiget og vi har en rente, der svarer til udlandets?

Jes Lunde (SF):

Jeg havde også forventet, at regeringen var villig til at betale en ganske høj pris for sine ideologiske synspunkter. Det har vi opdaget før, f.eks. har regeringen været villig til at acceptere en meget høj dansk rente, fordi

man ikke ville gribe ind på kapitalmarkedet. Kan vi få et tal for nu, hvor stor en belastning af betalingsbalancen regeringen er villig til at ofre blot for at få nogle ideologiske principper gennemført i forholdet til udlandet?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg tror, at det, hr. Svend Auken sigtede til med sit spørgsmål, især drejede sig om salg af danske aktier til udlandet. Men jeg vil gerne oplyse, at der i spørgsmålet om obligationssalget har været og fortsat er fuld enighed mellem Nationalbanken og regeringen. Vi mener simpelt hen, det er klogt, at vi nu tillader os at åbne for, at udlændinge kan købe kroneobligationer, og det er så sket igennem nogle måneder i et forholdsvis stort omfang. Men det er altså den naturlige konsekvens af den politik, vi fører, og jeg mener ikke, man skal være utilpas ved, at udlandet køber en forholdsvis stor mængde. Tværtimod, det ville være overordentlig pinligt, hvis udlandet, efter at liberaliseringen er foretaget, vægrede sig ved at købe danske papirer. Det ville være et udtryk for, at udlandet ikke havde tillid til den politik, vi fører. Man kan måske sige, at salget hviler på fastkronepolitikken, og som bekendt har regeringen tænkt sig at fortsætte den.

Jeg indrømmer, at den liberalisering, som nu er skabt, har sine konsekvenser, bl.a. den konsekvens, at det ville være ødelæggende, hvis man fulgte den tankegang, hr. Erling Olsen giver udtryk for, nemlig at vi skulle gennemføre en midlertidig standsning. Det tror jeg ville være et helt forkert signal at give udlandet. Man ville så straks spørge, om det nu er et udtryk for, at regeringen selv anser sin økonomiske politik for at være utilstrækkelig, eller hvad.

Jeg mener ikke, hr. Jes Lunde har ret i, at det er en høj pris, vi på denne måde betaler – slet ikke. Jeg er ikke i stand til på stående fod at give det skøn over påvirkningen på betalingsbalancen, som hr. Jes Lunde efterlyste. Det kan vi måske vende tilbage til ved en anden lejlighed.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 616

2) Til *socialministeren* af:

Bakholt (S):

»Vil ministeren omgående tage initiativ til at sikre godkendelse af de suppleringskurser, der er ansøgt om ved hjemmehjælpereskolen i Odense?«

Skriftlig begrundelse

Hjemmehjælpereskolen i Odense har ansøgt om godkendelse af 81 suppleringskurser, medens socialstyrelsen alene har godkendt 18 suppleringskurser.

Herudover er 2 to ugers supplerende grundkurser og 27 endages suppleringskurser heller ikke godkendt, uagtet der er tale om kursustyper, socialstyrelsen har anbefalet skolen at gå i gang med.

Det er oplyst, at man landet over har søgt om godkendelse af obligatoriske kurser i større omfang end hidtil, og at dette er gået ud over suppleringskurserne.

Det beløb, der er afsat på finansloven til hjemmehjælperuddannelsen, kan således ikke fuldt ud dække den samlede kursusplans udgifter, hvad angår suppleringskursusaktiviteterne. Men konsekvensen er, at en sådan praksis underminerer socialministerens erklærede ældrepolitik, hvor hjemmehjælpen er en helt afgørende faktor, såfremt man ønsker, at de ældre forbliver længst muligt i egen bolig.

Socialstyrelsens afslag sætter unægtelig socialministerens kraftige henstilling til kommunerne om at undlade at bygge plejehjem i særligt relief.

For så vidt angår det konkrete afslag til hjemmehjælpereskolen i Odense skal det oplyses, at Odenseskolen ikke har ansøgt om aktivitetsudvidelser, men alene ønsker en videreførelse af det hidtidige niveau. Socialstyrelsens afslag får som konsekvens, at der foretages en nedskæring af undervisningstimetallet af størrelsesordenen 40 pct. Den voldsomme nedskæring vil få som resultat, at uddannelsesinstitutionen vil opleve en lærerflugt, og at det pædagogiske miljø og sagkundskaben i lærergruppen ødelægges.

Den korte frist for de meddelte ændringer bevirker endvidere, at der sker væsentlige omkostningsstigninger for de kommuner, der har tilmeldt kurser.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Lad mig først slå fast, at jeg betragter hjemmehjælpen som et meget afgørende led i kommunernes mulighed for fleksibelt og individuelt at yde hjælp til de borgere, der har brug for det.

I 1985 er der afsat 14 mill. kr. til uddannelse af hjemmehjælpere, og det var også forventet, at det beløb kunne dække. Da uddannelsesstedernes ønsker for 1985 kom ind til socialstyrelsen i november 1984, viste det sig imidlertid, at der var tale om en betydelig stigning – omkring 400 mere end forudsat – der ønskede at komme på det obligatoriske kursus. Baggrunden er sandsynligvis den – det kan vi ikke oplyse statistisk – at 1985 bliver det år, hvor der sker en stor udskiftning, til dels en tilgang, af hjemmehjælpere, og da det netop er vigtigt at få gennemført de obligatoriske kurser, betød det, at socialstyrelsen ikke kunne indfri alle ønsker på de frivillige kurser.

Efterfølgende har det imidlertid vist sig muligt at gennemføre flere af de frivillige kurser end først antaget, og jeg kan oplyse, at vi selvfølgelig har meddelt Odense, som hr. Bakholt nævner i sit spørgsmål, dette, og at Odense i en skrivelse fra 18. januar har været så venlig at give udtryk for sin tilfredshed med det resultat, der er opnået dér. Men det er klart, at jeg fortsat vil følge, at den givne bevilling udnyttes så effektivt som muligt, hvis der skulle være brug for yderligere initiativer.

Bakholt (S):

Det er korrekt, som socialministeren siger, at der er blevet bevilget nogle flere penge, men derved har man kun kunnet dække en del af behovet. Der står tilbage det problem, at der er brug for ca. 1 mill. kr. mere, hvis det behov, der rent faktisk er hos Odense kommune og 19 andre kommuner på Fyn, skal dækkes.

Derfor vil jeg gerne spørge socialministeren, om hun kan give noget tilsagn om, at man får øgede bevillinger, således at man til efteråret kan køre de kurser videre, som man har planlagt; det drejer sig om ganske mange for at opfylde det behov, der rent faktisk er. Det er svært at se den dybere hensigt med de nedskæringer, der finder sted her. Det går ud over den hjemmepleje, som også socialministeren taler så varmt for, og det går også stik

[Bakholt]

imod den politik, som regeringen giver udtryk for at man vil føre, nemlig at ældre mennesker skal have lov til at være i deres hjem så længe som muligt. Endelig har vi hele uddannelsesspørgsmålet for ufaglærte kvinder, som regeringen også har sagt er noget man vil opprioritere.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg må sige til hr. Bakholt, at der overhovedet ikke er tale om nedskæringer; der er tale om, at der af forskellige årsager, som ikke kunne forudses, har været et yderligere ønske fra hjemmehjælpere om at komme på kurser. Der er altså sket en tilgang, og der sker også en meget kraftig udskiftning på grund af alder i hjemmehjælperkorpset. Men selvfølgelig vil jeg overveje, hvilke muligheder der er for at udnytte de ressourcer, der er stillet til rådighed, på en mere effektiv måde. Nu har vi fået løst problemet i første omgang, men det er helt klart, at vi fortsat vil vurdere, hvordan vi så effektivt som muligt kan udnytte ressourcerne, således at vi kan imødekomme så mange ønsker som muligt. De obligatoriske uddannelser bliver gennemført. Det, vi taler om, er altså de frivillige kurser, hvor jeg også ønsker at så mange som muligt af de forslag, der kommer ind, kan blive ført ud i livet.

Bakholt (S):

Jeg efterlyser stadig væk et klart tilsagn om, at socialministeren vil søge at fremskaffe de midler, der er nødvendige for, for at man kan dække det faktiske behov, der er. Jeg mener ikke, at vi kan stille os tilfreds med udtalelsen om, at man vil se på mulighederne o.lign. Jeg vil gerne have et klart svar på, om socialministeren er parat til virkelig at prøve på at skaffe de midler – det er jo ikke store midler, det drejer sig om – frem, så vi kan få opfyldt det behov, der rent faktisk er. Hvis vi punkterer 3 gange på en cykletur, kan det jo ikke hjælpe, at vi kun lapper cyklen ét sted og tror, at vi kan køre videre, som om der ikke er sket noget.

Erik B. Smith (S):

Jeg vil gerne spørge socialministeren, om hun kan bekræfte, at den daværende socialministers begrundelse for i 1982-83 at udsende det cirkulære, hvor man næsten forbød

kommunerne at bygge plejehjem, var, at man skulle vælge andre alternative foranstaltninger, herunder også at man skulle opprioritere hjemmehjælpen og dermed altså også hjemmehjælperuddannelsen. Hvis det kan bekræftes af socialministeren, er det uforståeligt, at ministeren ikke kan give et klart tilsagn om, at denne opprioritering også vil finde sted konkret i form at støtte til hjemmehjælper-skolerne.

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Der er vel ikke nogen grund til at skabe uenighed om nogle ting, der ikke er uenighed om. Det, der er en fælles interesse i, er, at så mange som muligt kan komme på de kurser, det er nødvendigt at etablere. Det, jeg så siger, er: ja men hvis der er mulighed for inden for den givne bevilling at skaffe en sådan tilstand, at der bliver de nødvendige pladser, går jeg ikke ud fra, at hr. Bakholt og hr. Erik B. Smith vil sætte sig imod, at det kan ske inden for den givne bevilling. Men sigtet er vi jo enige om, nemlig at der skal være så gode muligheder, som det overhovedet er ladsiggørligt, for at indfri ønskerne om disse kurser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 643

3) Til *boligministeren* af:

Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren nu opgive sin stædige, men mere og mere virkelighedsfjerne jubeloptimisme og i stedet gøre en effektiv indsats mod den hastigt voksende byggekrise?«

Skriftlig begrundelse

Allerede i november 1984 gjorde Håndværksrådet opmærksom på de meget dystre udsigter for nybyggeriet og forudså i en rapport, at den nye byggekrise vil kaste yderligere 10.000 ud i arbejdsløshed.

Men ministeren ville på ingen måde tage disse alarmerende oplysninger alvorligt. I et svar til spørgeren den 5. december 1984 i folketingets spørgetid sagde ministeren, at der ingen grund var til pessimisme. Men ministeren kunne dog på ingen måde sandsyn-

[Albrechtsen]

liggøre, at der var noget grundlag for jubeloptimismen.

Nu viser Danmarks Statistiks opgørelse over antallet af påbegyndte boliger, at antallet er faldet fra 2.134 i december 1983 til 1.185 i december 1984, hvilket svarer til næsten en halvering af nybyggeriet på et år, jfr. Information den 6. februar 1985.

Nu er tiden inde til, at jubeloptimismen erstattes med en konkret indsats, hvis en katastrofal udvikling i arbejdsløsheden i byggesektoren skal undgås. Dette skal sammenkædes med, at ministeren endog skulle have haft planer om yderligere at nedskære kvoten for det almennyttige byggeri (fra 9.000 til 8.000 enheder i 1986). »Nogle skrækkelige forlydender«, var Håndværksrådets direktørs kommentar hertil i Information den 6. februar 1985. Spørgeren er helt enig. Heldigvis har ministeren over for boligudvalget den 5. februar 1985 oplyst, at der ikke er taget stilling til nye kvotanedskæringer.

Men det er jo langt fra tilstrækkeligt, at regeringen undlader at skære byggeriet ned. Ministerens jubeloptimisme løser ikke byggekrisen. Nu må der gøres noget aktivt.

Albrechtsen (VS):

Baggrunden for spørgsmålet er regeringens beklagelige laden-stå-til-politik over for den voksende byggekrisen. Samtidig med at byggekrisen griber om sig, forsømmer regeringen f.eks. helt de oplagte muligheder, der er for at få virkelig gang i byfornyelsen, og boligministeren har ligefrem offentligt luftet tanken om at nedskære det almennyttige byggeri med 1.000 enheder. Forhåbentlig kan vi i dag i hvert fald få bekræftet, at den forhastede tanke om nedskæring af det almennyttige byggeri ikke bliver til noget, og forhåbentlig kan vi også få et tilsagn om, at byfornyelsen nu vil blive radikalt udvidet.

Boligministeren (Bollmann):

Som spørgeren selv gør opmærksom på i den skriftlige begrundelse, svarede jeg her i salen for ca. 2 måneder siden på et lignende spørgsmål, og de fleste af de svar, jeg gav dengang, gælder i lige så høj grad i dag. Selvfølgelig er der kommet nye tal frem siden dengang, og jeg vil da også gerne kommentere nogle enkelte af disse nye tal, som

bl.a. er optaget i begrundelsen for spørgsmålet.

Det er rigtigt, der har været en nedgang i byggeriet af enfamiliehuse i december måned 1984 – jeg tror, der er sket en reduktion på omkring 300 boliger – men herfra og til at kalde det en byggekrisen synes jeg nok der er temmelig langt. Hvis vi ser på ledighedstallene og tager i betragtning, at vi faktisk har ret hårdt vintervejr i disse måneder, har vi alligevel en lavere ledighed i januar og februar 1985, end vi havde på samme tid i fjor, og også det synes jeg dokumenterer, at det er helt urealistisk at tale om byggekrisen.

Men selv om der har været en mindre nedgang i byggeriet af private boliger, sker der noget på en lang række andre områder. Som spørgeren selv gør opmærksom på, har vi foreslået de samme høje kvoter for byfornyelsen som sidste år. Vi har de højeste samlede støttede almennyttige kvoter i 1985, som vi har haft nogen sinde. Det er klart, det er vanskeligt at skønne, hvordan situationen vil se ud de første par måneder. Jeg tror også, at hele overenskomstsituationen gør, at visse selvfølgelig venter med at sætte byggeri i gang, men lige så snart overenskomstsituationen er afklaret, tror jeg, tingene vil ske igen, og så vil det rentefald fortsætte, som vi nu har set begyndelsen på.

Albrechtsen (VS):

Jeg fik ikke noget klart svar på spørgsmålet vedrørende nedskæring af byggekvoten, men jeg må tage det som et udtryk for, at ministeren bekræfter, at der i hvert fald ikke skal ske nogen nedskæring af den almennyttige byggekvota – sådan forstod jeg svaret – og det er en tilfredsstillende ting. Det havde naturligvis været bedre med en forhøjelse, men det er tilfredsstillende, at den ikke bliver skåret ned.

Men jeg synes ikke, ministerens svar vedrørende byfornyelsen er tilfredsstillende, for det er jo sådan, at kommunerne for 1984's vedkommende indsendte ønsker, der lå på i hvert fald omkring det dobbelte af, hvad der var i det, ministeren kalder den store ramme. Jeg vil gerne spørge, om det ikke er rigtigt, at der faktisk ligger langt flere ønsker, som kunne realiseres. Jeg vil også spørge ministeren, om det ikke er rigtigt, at det faktisk er sådan, at den sparede understøttelse og den

[Albrechtsen]

øgede momsindtægt m.v., som følger af disse byfornyelsesudgifter, faktisk allerede det første år, hvis man bruger 1 mia kr., henter de ca. 600-700 mill. kr. tilbage igen, og så giver det yderligere besparelser de følgende år, så der faktisk ikke er nogen som helst god begrundelse rent økonomisk for at køre med så lavt et byfornynelsesniveau, men at der tværtimod er alle mulige grunde til at køre med et langt højere byfornynelsesniveau.

Endelig vil jeg spørge ministeren, om han har andet at have sin optimisme i end disse stadige henvisninger til, at der nok engang kommer et rentefald, og så har der været dårligt vintervejr, og så bliver det nok bedre efter overenskomsten. Hver gang der kommer konkrete tal, viser de, at byggekrisen bliver værre og værre, men ministeren har ikke andet end tomme forhåbninger at have sine svar i.

Boligministeren (Bollmann):

Jeg kunne starte med at sige, at spørgeren egentlig heller ikke har noget særligt at have sin argumentation i, men når vi taler om kvoter, vil jeg gerne slå fast, at kvoterne for 1985 blev fastsat allerede i foråret 1984, og de samlede kvoter er på 16.000 enheder, altså det højeste, vi nogen sinde har haft.

Hvad angår byfornyelse, tvivler jeg på, at en meget voldsom udvidelse ud over den, vi har givet, overhovedet ville kunne nå at få virkning for 1985. Det er da rigtigt, der foreligger en lang række projekter, men som hr. Albrechtsen måske også er klar over, går vi netop i denne tid i princippet over fra saneringsloven til byfornynelsesloven, og derfor tvivler jeg på, at der kan nå at komme en række nye ting igennem i 1985.

Hvad angår konkrete argumenter for mine udtalelser her, kan jeg nævne, at der har været mange prognoser fra forskellig side den senere tid. Der har været forskellige dystre prognoser – det erkender jeg blankt – men vi har da også prognoser, der går den anden vej. F.eks. har arbejdsmarkedsnævne for nylig givet en vurdering af, hvordan man tror beskæftigelsen vil se ud, og den ser i hvert fald meget positiv ud. Man forventer, at virksomheder, der repræsenterer 78 pct. af beskæftigelsen i byggesektoren, vil få en stigende beskæftigelse i første kvartal. I andet kvartal går vurderingen på ca. 60 pct.s stig-

ning. Der er overhovedet ingen, der regner med, at man vil få et fald i beskæftigelsen.

Hr. Albrechtsen bruger nogle udtryk i sit spørgsmål, som jeg har forsøgt at slå efter i diverse ordbøger, men jeg kan ikke rigtig se, hvad de egentlig står for. Jeg synes imidlertid, at min vurdering af tallene er mindst lige så godt underbygget, som hr. Albrechtsens er.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil godt spørge ministeren, om hans betragtninger vedrørende de tekniske problemer, der skulle være ved at fremme byfornynelsen, skal forstås sådan, at i det omfang de tekniske vanskeligheder, der kunne være ved, at byfornynelsen foregik i et hurtigt tempo, kan ryddes af vejen, er vi enige om, at byfornynelsen skal forceres så meget, som det overhovedet er muligt. Sådan forstod jeg ministeren, og det var egentlig et positivt svar.

Pelle Voigt (SF):

Nu kan man jo diskutere forhåbninger meget frem og tilbage, men jeg går da ud fra, at det bekymrer ministeren, sådan som det bekymrer mange andre her i landet, bl.a. Håndværksrådet, at man kan konstatere omtrent en halvering af nybyggeriet fra december 1983 til nu.

Jeg vil godt på den baggrund bede ministeren om helt klart at svare på, om dette giver anledning til, at man opgiver de planer, man skulle have i boligministeriet, og som har været omtalt i dagspressen, om i finansloven for 1986 at nedskære kvoten for almennyttigt byggeri fra 9.000 boliger til 8.000 og yderligere måske endda foretage en reduktion af kvoten for private andelsboliger. Kan vi være helt sikre på, at de planer er opgivet?

Boligministeren (Bollmann):

Jeg kan sige til hr. Albrechtsen, at det, vi kan blive enige om vedrørende byfornynelsen, er, at der er fastsat rammer for 1985, og de rammer vil vi selvfølgelig overholde.

Så kan jeg sige til hr. Pelle Voigt, at vi da også ville være bekymrede, hvis der virkelig var tegn på en krise i byggeriet, men jeg synes, det er noget hurtigt at sige, at der er krise i byggeriet, fordi man tager en enkelt måneds tal og sammenligner dem med samme

[Boligministeren]

måned året før. Ser vi på en længere periode i 1984, er det jo meget bedre tal, vi kan se inden for byggeriet.

Jeg vil gerne sige med hensyn til kvoterne, at der sker ingen ændringer heri i 1985. Med hensyn til kvoterne for 1986 plejer vi jo her i løbet af foråret at komme med forslag om ændringer i boligbyggeriloven, hvori vi angiver kvoterne, og jeg kan garantere hr. Pelle Voigt for, at det vil vi også gøre i år.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 663

4) Til *industriministeren* af:

Tove Lindbo Larsen (S):

»Vil ministeren tage initiativ til at forhindre dagligvareleverandører og andre leverandører i at gennemføre udstedelsen af værdikuponer, som forbrugerne derefter kan indløse i detailhandelen som delvis betaling for varer?«

Skriftlig begrundelse

For kort tid siden nægtede monopoltilsynet detailhandelen lov til at anvende værdikuponer som delvis betalingsmiddel uden at prismærke med nettopriser (jfr. prismærkningsloven), hvorved »systemet« blev uinteressant.

Forbrugerombudsmanden havde tilsvarende opfattelse, hvilket kom til udtryk i forbindelse med nogle benzinforhandlers reklamefremstød, som blev gennemhullet ved, at alle – med eller uden kuponer – skulle betale samme pris.

Forbrugerne har samme – ulige – vilkår, uanset om systemet lanceres af det ene eller det andet led i handelskæden. Priserne tilsløres, og den fri konkurrence ødelægges. Kuponklipperier er en belastning for forbrugerne.

Tove Lindbo Larsen (S):

Værdikuponer som delvis betaling for varer er en gammel kending, men optræder nu i en ny skikkelse. Tidligere blev systemet gjort uinteressant, da prismærkningsloven jo kræver, at man skal sælge til den samme lave nettopris – som forhåbentlig er lav – og at varen skulle mærkes med prisen. Godt for det!

Nu prøver man så i et andet led i handelskæden at få indført kuponerne, nemlig i leverandørledet. Det kan efterhånden blive lidt af et udstyrsnummer at skulle handle.

Forbrugerrådet er imod ordningen, og hverken De Samvirkende Købmandsforeninger i Danmark eller FDB synes om systemet, hvilket motiv der så end ligger bag ved det.

Jeg finder, at det må være i strid med både prismærkningslovens intentioner og god markedsføringsskik, og derfor spørger jeg ministeren, om han vil tage initiativ til at forhindre det.

Industriministeren (Stetter):

Det er rigtigt, som fru Tove Lindbo Larsen siger, at Dansk Dagligvareleverandørforening har planer om at indføre et værdikuponsystem, i øvrigt i lighed med de systemer, der anvendes bl.a. i USA, England, Italien og Sverige. Inden planerne er blevet endeligt fastlagt, har foreningen anmodet om monopoltilsynets stillingtagen til sagen i lyset af prismærkningslovens bestemmelser.

Monopoltilsynet har måttet konstatere, at det skitserede system ikke er omfattet af prismærkningslovens regler. Tilsynet har imidlertid fundet, at forbrugerombudsmanden bør orienteres om sagen, således at det kan vurderes, om systemet er i overensstemmelse med markedsføringslovens bestemmelser.

Forinden jeg tager stilling til, hvorvidt der eventuelt skulle være behov for en ændret lovgivning, må det være rigtigt at lade forbrugerombudsmanden bedømme, om systemet er i overensstemmelse med markedsføringslovens bestemmelser.

Tove Lindbo Larsen (S):

Det svar, jeg her fik, kunne jeg såmænd have læst i pressemeddelelse nr. 3, 1985, fra monopoltilsynet. Der var ikke noget nyt i det.

Men så vil jeg gerne spørge ministeren, om han selv mener, det er god markedsføringsskik, om ikke det er en tilsløring af priserne, og om ikke det betyder noget for ministeren, at et sådant system kun kan fungere, hvis der er et tilstrækkeligt lille antal forbrugere, der benytter sig af det. Alene det mener jeg er udtryk for en dårlig markedsførings-skik.

Industriministeren (Stetter):

Spørgsmålet om, hvorvidt et sådant værdikuponsystem er prisslørende, må formentlig besvares bekræftende. Over for dette svar står imidlertid påstanden om, at generelle prisnedsættelser ikke slår igennem i detailhandelen.

Jeg må gentage, at jeg finder det rigtigt, at forbrugerombudsmanden får en mulighed for at bedømme sagen i lyset af bestemmelserne i markedsføringsloven.

Tove Lindbo Larsen (S):

Vi må jo så væbne os med tålmodighed og høre, hvad forbrugerombudsmanden svarer. Men lad mig stille det supplerende spørgsmål: hvis forbrugerombudsmanden ikke ønsker at gribe ind, vil ministeren så være villig til at ændre prismærkningsloven, sådan at den forhindrer dette vanvittige kuponklipperi?

Industriministeren (Stetter):

Jeg agter ikke at svare på spørgsmål om hypotetiske situationer.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af folketinget:

Pelle Voigt: spm. nr. S 565, 596 og 597.

Carsten Andersen: spm. nr. S 581-583, 587 og 594.

Erenbjerg: spm. nr. S 584.

Hanne Andersen: spm. nr. S 586.

Flemming Jensen: spm. nr. S 595.

Kofod-Svendsen: spm. nr. S 598.

Lenger: spm. nr. S 599 og 633.

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 600, 601 og 635.

Dohrmann: spm. nr. S 604.

Maisted: spm. nr. S 605, 606, 618 og 619.

Inger Harms: spm. nr. S 607 og 608.

Fischer: spm. nr. S 609.

Riishøj: spm. nr. S 611 og 612.

Bakholt: spm. nr. S 617.

Agerschou: spm. nr. 621.

Connie Hedegaard: spm. nr. S 622.

Hanne Thanning Jacobsen: spm. nr. S 623 og 624.

Hans Hækkerup: spm. nr. S 628.

Rahbæk Møller: spm. nr. S 630.

Steffensen: spm. nr. S 634.

Breckmann: spm. nr. S 639.

Leif Hermann: spm. nr. S 653.

Spm. nr. S 565

Til forsvarsministeren (22/1 85) af:

Pelle Voigt (SF):

»Hvordan agter ministeren at løse de sikkerhedsproblemer vedrørende det danske forsvars missilsystemer, som blotlægges i rapporten fra det den 8. oktober 1982 nedsatte missilsikkerhedsudvalg?«

Begrundelse

Ifølge Holbæk Amts Venstreblad 18. januar 1985 konstateres det bl.a. i rapporten, at elektriske fejl i motorer er »ikke usandsynlige«, ligesom det påpeges, at »fejlanalyser kun delvis er gennemført«.

De konstaterede mangler skulle vedrøre ikke alene det fra Lumsås og byretten bekendte Harpoonmissil, men tillige missilsystemerne Hawk, Sidewinder, Sea Sparrow, Redeye og antitankvåbenet TOW.

Det virker ikke særlig betryggende, at rapporten er blevet hemmeligstemplet, og at der ikke samtidig er givet meddelelse til offentligheden og det betjenende personel om omfanget af de konstaterede mangler ved sikkerheden og de skridt, der må antages at være i gang for at udbedre fejlene.

Spørgeren ville finde det mere end rimeligt, om ministeren orienterede folketingets forsvarsudvalg om rapportens indhold og problemernes omfang, inden der eventuelt sker nye ulykker.

Svar (30/1 85):

Forsvarsministeren (Engell):

I begrundelsen for spørgsmålet henvises til Holbæk Amts Venstreblad fra den 18. januar 1985, der indeholder en ufuldstændig gengivelse af en rapport, som blev afgivet i maj 1983 af det i spørgsmålet nævnte missilsikkerhedsudvalg nedsat af forsvarschefen den

[Forsvarsministeren]

8. oktober 1982. Rapporten er i sin helhed klassificeret og derfor ikke offentliggjort, men rapportens sammenfatning og konklusioner blev i september 1983 sendt til nævnte avis.

I forbindelse med en generel beskrivelse af en missilmotor og dens virkemåde konstaterer udvalget, at den elektriske affyringsimpuls (til motoren) er sammenkoblet med et stort og kompliceret elektrisk kredsløb, hvor fejl ikke er usandsynlige. Udvalget anfører videre, at en fuldstændig fejlanalyse ville være ønskelig, men at den er særdeles tidkrævende, og at den derfor kun er delvis gennemført (af udvalget). Den angivne formulering om fejl, der »ikke er usandsynlige«, anvendes, fordi det ikke, uanset alle bestræbelser og trufne foranstaltninger, er muligt at tale om begreber som 100 pct. sikkerhed eller 0 pct. risiko for utilsigtede hændelser.

Udvalget udarbejdede herefter en metode for (koncept om) ultimativ sikkerhed, som yderligere skal forbedre sikkerheden mod utilsigtet affyring af missiler. For Harpoonsystemet var dette gennemført ved udgangen af 1982 ved fjernelse af tændkablerne. For øvrige missilsystemer er koncepten ligeledes opfyldt.

Såfremt udvalget var nået frem til, at der skulle eksistere fejl og mangler ved forsvarets missilsystemer som antydnet i artiklen og det stillede spørgsmål, ville dette naturligvis fremgå af rapportens sammenfatning og konklusioner. Det er ikke tilfældet.

Rapportens indledning, sammenfatning og konklusioner vil blive sendt til folketingets forsvarsudvalg.

Sammenfattende gælder for alle forsvarets missilsystemer, at risikoen for en utilsigtet affyring er på et absolut minimum. Jeg finder derfor ikke grundlag for at foretage mig videre i sagen.

Spm. nr. S 581

Til *socialministeren* (24/1 85) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke kommuner der har praksis for at meddele politiet navne på klienter, som politiet blot har udtrykt ønske om at komme i kontakt med?«

Begrundelse

Ved besvarelse af spørgsmål nr. S 222 den 14. november 1984 henviste ministeren til sit kendskab til almindelig praksis på området.

Svar (5/2 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Socialministeriet er ikke i besiddelse af oplysninger om de enkelte kommuners praksis på dette område og har derfor rettet henvendelse til Kommunernes Landsforening om spørgsmålet. Kommunernes Landsforening har hertil oplyst, at landsforeningen ikke er bekendt med, hvornår kommuner meddeler politiet navne på klienter, som politiet ønsker at komme i kontakt med, og at det ikke har været muligt for landsforeningen at fremskaffe de ønskede oplysninger inden for den tid, der har været til at besvare spørgsmålet.

Spm. nr. S 582

Til *socialministeren* (24/1 85) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren give konkrete eksempler på domspraksis, der ændrer på højesterets kendelse af 20. juni 1978 i spørgsmålet om den principielle pligt for medarbejderne i socialforvaltningerne til at udvise en særlig tavshedspligt, når det gælder følsomme oplysninger?«

Begrundelse

I sin besvarelse af spørgsmål nr. S 222 den 14. november 1984 gav ministeren tilsagn om at ville komme med eksempler på en ændret domspraksis.

Svar (5/2 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Justitsministeren har over for mig oplyst, at man hverken i justitsministeriet eller i rigsadvokaturen er bekendt med retsafgørelser, der er afsagt efter højesterets kendelse af 20. juni 1978 vedrørende spørgsmålet om adgangen for ansatte i socialforvaltningerne til at videregive fortrolige oplysninger til en anden myndighed.

Jeg kan nævne, at der har været en tidligere afsagt dom fra østre landsret, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1975, side 306,

[Socialministeren]

vedrørende udlevering af navne til politiet fra en kommunal ungdomsklinik.

Jeg kan derfor henholde mig til mit svar af 14. november 1984 på spørgsmål nr. S 222, hvori jeg bl.a. oplyste, at straffelovens regler om tavshedspligt i almindelighed ikke er til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives fra én offentlig myndighed til en anden, som har et sagligt behov for dem.

Der kan dog være tilfælde, hvor f.eks. hensynet til et særligt fortrolighedsforhold taler imod udlevering, hvilket ofte vil være tilfældet inden for det sociale område.

Spm. nr. S 583

Til *socialministeren* (24/1 85) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke kommuner der har udstedt cirkulærer med et lignende indhold som Københavns kommunes social- og sundhedsforvaltnings cirkulære om samarbejde med politiet?«

Begrundelse

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 222 den 14. november 1984 henviste ministeren til, at cirkulæret var i overensstemmelse med praksis på området.

Svar (5/2 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Socialministeriet er ikke i besiddelse af oversigter over, hvilke cirkulærer de enkelte kommuner udsender og har derfor rettet henvendelse til Kommunernes Landsforening om spørgsmålet.

Landsforeningen har oplyst, at der ikke eksisterer en oversigt over, hvilke cirkulærer kommunerne udsender, og at det har ikke været muligt for landsforeningen at fremskaffe de ønskede oplysninger inden for den tid, der har været til at besvare spørgsmålet.

Spm. nr. S 584

Til *justitsministeren* (25/1 85) af:

Erenbjerg (S):

»Finder ministeren det ikke krænkende for retsbevidstheden, at en far, der af myndighederne er blevet tilkendt samkvemsret med sin søn, ikke kan føle sig sikret mod

anholdelse, når han skal hente sønnen hos moderen?«

Begrundelse

Ifølge referat i dagspressen den 24. januar 1985 er en far blevet anholdt, da han skulle hente sønnen i henhold til den samkvemsret, der var tildelt ham af myndighederne.

Spørgeren finder det betænkeligt, at to offentlige instanser tilsyneladende kan støde sammen på denne måde i forbindelse med udøvelsen af samkvemsret.

Svar (5/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet går ud fra, at den sag, der henvises til i begrundelsen for spørgsmålet, vedrører en episode, der fandt sted i Gladsaxe politikreds natten mellem den 18. og 19. januar 1985.

Politimesteren i Gladsaxe har om den konkrete sag over for justitsministeriet oplyst, at Gladsaxe politi blev tilkaldt i anledning af opståede husspektakler i forbindelse med en faders ønske om at udøve samkvemsret med sit barn. Politiet tilkendegav over for den pågældende, at politiet ikke på det foreliggende grundlag havde mulighed for at være behjælpelig med hensyn til gennemtvangelse af samkvemsretten og henviste den pågældende til næste dag at rette henvendelse til de sociale myndigheder. Da den pågældende ikke trods politiets henstilling ønskede at forlade stedet, blev den pågældende for at undgå yderligere husspektakler anholdt og medtaget til politistationen, hvorfra han kort tid efter blev løsladt.

Justitsministeriet kan i den forbindelse mere generelt oplyse, at politiet i tilfælde af uroligheder i almindelighed har pligt til at skride ind i fornødent omfang i forbindelse med varetagelsen af opgaven med hensyn til opretholdelse af ro og orden. En eventuel tvangsmæssig gennemførelse af en tillagt samkvemsret skal ske ved fogedretten, som efter reglerne i retsplejeloven i forbindelse hermed kan tage kontakt til de sociale myndigheder med henblik på varetagelsen af barnets tarv, ligesom fogedretten i givet fald kan anmode politiet om bistand til gennemførelsen af en sådan fogedforretning.

Spm. nr. S 586

Til *finansministeren* (25/1 85) af:

Hanne Andersen (S):

»Hvilken størrelse kan genstandspræmien i modsætning til kontantpræmiering i henhold til administrationsdepartementets cirkulære om præmiering af rationaliseringsforslag fremsat af medarbejdere i statsinstitutioner af 23. maj 1984 have, og er problemerne forhandlet med organisationerne?«

Svar (5/2 85):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Administrationsdepartementet har indhentet oplysning om præmieringspraksis i de tre styrelser, hvor cirkulæret har sin største betydning.

Forsvarskommandoen har oplyst, at genstandspræmiering aldrig har været anvendt. Dels har personalet altid været tilfreds med kontant præmiering, dels er det set ud fra et administrativt synspunkt den mest praktiske ordning, da præmien er skattepligtig. Der ville opstå en række indkomstskattepolitiske problemer ved anvendelse af genstandspræmiering.

DSB har ifølge det oplyste ikke anvendt genstandspræmiering siden 1975. Her uddeltes især litografier o.lign. til en værdi fra 250 til 500 kr. Men man gik væk fra denne praksis, idet kontantpræmiering syntes mere motiverende for forslagsstillerne.

Post- og telegrafvæsenet har ikke anvendt genstandspræmiering de senere år.

Administrationsdepartementet behandler kun enkeltsager, der i henhold til cirkulærets § 4, stk. 2 og 3, vedrører flere ministerier og styrelser, og har i de få foreliggende tilfælde anvendt kontantpræmiering ud fra de samme administrations- og skattepolitiske praktiske betragtninger som omtalt ovenfor vedrørende forsvaret. Ved udbetaling af præmien behøver man ved kontantpræmiering blot at anviser beløbet til forslagsstiller via statens centrale lønanvisning.

Det nuværende cirkulære er en tydeliggørelse og en modernisering af et tilsvarende cirkulære fra 1967. Der har ikke i forbindelse med udsendelsen af det nye cirkulære været drøftelser med organisationerne.

Finansministeriet har i øvrigt ikke fået henvendelser vedrørende cirkulære eller præ-

mieringspraksis, der skulle antyde, at der er problemer med en løbende administration af præmieringsordningen.

Vedrørende medarbejdernes indflydelse på præmieringsspørgsmålet kan oplyses, at sager vedrørende præmiering i forsvaret behandles af det lokale samarbejdsudvalg ved præmiestørrelser under 20.000 kr.; over dette beløb varetager ministeriet behandlingen, efter at præmien har været behandlet i samarbejdsudvalget.

I post- og telegrafvæsenet og DSB behandles alle præmieringssager i hovedsamarbejdsudvalget.

Der vedlægges 1 eksemplar af cirkulære af 23. maj 1984 vedrørende præmiering. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 587

Til *undervisningsministeren* (25/1 85) af:

Carsten Andersen (SF):

»Kan ministeren afkræfte, at der vil ske nedskæringer på de socialpædagogiske seminarier og de sociale højskoler ud over de nedskæringer, der er besluttet i 1984?«

Begrundelse

Det forlyder, at ministeren overvejer at fjerne vikartilskud til årskursus på de socialpædagogiske seminarier samt de sociale højskoler, hvorved kommunerne vil få pålagt disse udgifter. Endvidere hersker der usikkerhed om antallet af pladser på de ovennævnte seminarier og højskoler.

Af hensyn til alle implicerede parter vil det være af meget stor betydning, hvis ministeren kan afkræfte forlydender om kommende nedskæringer.

Svar (11/2 85):

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Af begrundelsen fremgår, at det forlyder, at ministeren overvejer at fjerne vikartilskud til årskursus på de socialpædagogiske seminarier samt de sociale højskoler. Endvidere hersker der usikkerhed om antallet af pladser på de ovennævnte seminarier og højskoler.

Med hensyn til vikarhjælpsordninger for socialpædagoger og socialrådgivere på henholdsvis Socialpædagogisk Højskole og de sociale højskolars årskurser er det tanken at

[Undervisningsministeren]

optage forhandlinger om disse vikarhjælpsordningers overgang til bloktilskud.

På de socialpædagogiske seminarier og på de sociale højskoler agter ministeriet i 1985 at foretage en vis reduktion af optagelseskapa- citeten. Begrundelsen er ministeriets be- stræbelser på at foretage en omstilling fra uddannelser med væsentlig og stigende ar- bejdsløshed til uddannelser med gode be- skæftigelsesmuligheder, jfr. også Knud Lar- sen-udvalgets rapport.

Spm. nr. S 594

Til *finansministeren* (28/1 85) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren som repræsentant for rege- ringens moderniseringsudvalg oplyse, hvilke kommentarer han har til SAS' personalechefs udtalelser om, hvorfor SAS som moderne arbejdsgiver ikke ønsker at indføre karensdage i SAS?«

Svar (8/2 85):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Jeg går ud fra, at spørgeren sigter til de udtalelser, personalechefen er kommet med i SAS NYT nr. 13 fra december 1984 under overskriften: Åben dialog om sygefravær. (Kopi heraf vedlægges). (Ikke optrykt her).

Af personalechefens udtalelser fremgår bl.a., at SAS ud fra forskellige personalepoli- tiske overvejelser ikke ønskede at anvende karensdagslovens bestemmelser, men så det som sin opgave at finde frem til en løsning, der dels kunne passe til SAS og dels indebæ- re samme økonomiske effekt som det, der af personalechefen kaldes den »offentlige mo- del«.

Med den status, SAS har, kan jeg hverken pålægge eller tvinge virksomheden til en ka- rensdagsordning, men jeg finder det beklage- ligt, at ikke alle virksomheder anvender den ordning, der følger af karensdagsloven.

Spm. nr. S 595

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (28/1 85) af:

Flemming Jensen (KF):

»Vil ministeren drage omsorg for, at de lokale TV-stationer får øget sendestyrke og udbredelse, således at en større del af den

danske befolkning får mulighed for at se dis- ses udsendelser?«

Begrundelse

Netop i en forsøgsperiode vil det være formålstjenligt, at så stor en del af den dan- ske befolkning som muligt får kendskab til de forskellige lokale TV-stationers program- mer. En større seerskare vil give sig udslag i en bredere og mere varieret offentlig debat. Desuden vil det betyde et større og dermed bedre vurderingsgrundlag, når forsøgsperi- oden udløber til næste år og ordningen skal tages op til revision.

De lokale stationers programpolitik er til- syneladende overordentlig forskellig fra den, Danmarks Radio fører – og deres udsendel- ser efter manges opfattelse mere seværdige. Også af den grund er det vigtigt, at debatten om fremtidens TV hviler på et grundlag af reel viden hos flest mulige mennesker om de valgmuligheder, der findes.

Svar (5/2 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

Ifølge lovgrundlaget for den igangværende forsøgsordning kan der gives tilladelse til radio- og TV-forsøg »inden for enkelte loka- le områder«. For så vidt angår spørgsmålet om en overgrænse for forsøgene siges det i lovens forarbejder, at forsøgene ikke må bli- ve så omfattende, at der er tale om en »regi- onal« virksomhed, der dækker et amt eller mere.

I forsøgstilladelserne er det anført, hvilket område tilladelsen tager sigte på. Hvilket område udsendelserne rent faktisk kan mod- tages i, afhænger dels af senderens styrke og antennens placering og udformning, dels af landskabsforholdene. Generelt synes der at være en rimelig overensstemmelse mellem sendetilladelsernes angivelse af lokalområdet og de faktiske muligheder for at modtage programmerne.

En væsentlig forøgelse af senderens styrke ville næppe være i overensstemmelse med de forudsætninger vedrørende afgrænsningen af »lokale områder«, som har ligget til grund ved forsøgsordningens tilrettelæggelse. Gen- nemførelsen af tanken må i øvrigt antages at kræve en vis forberedelsesperiode, bl.a. til

[Ministeren for kulturelle anliggender]

forhandlinger med nabolandene om frekvensfordelingen.

Det er derfor min opfattelse, at en forøgelse af lokal-TV-sendernes rækkevidde bør lades ude af betragtning under den igangværende forsøgsrække.

Jeg henleder i denne forbindelse opmærksomheden på, at det er min hensigt i efteråret 1985 at fremsætte forslag vedrørende den ordning, der skal gælde for nærradio og lokal-TV efter forsøgsordningens udløb pr. 31. marts 1986. Spørgsmålet om afgrænsning af lokale TV-stationers dækningsområde må indgå i de drøftelser, der skal finde sted i denne forbindelse.

Spm. nr. S 596

Til *forsvarsministeren* (28/1 85) af:

Pelle Voigt (SF):

»Vil værnepligtige, der indkaldes fra og med marts 1985, kunne pålægges 12 måneders tjenestetid allerede nu, selv om ministeren i sin årsredegørelse fremhæver, at udvidelsen af tjenestetiden først skal træde i kraft fra 1986?«

Svar (5/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Ifølge § 4 i lov nr. 232 af 26/5 1982 om forsvarets personel fastsætter forsvarsministeren antallet af værnepligtige, der årligt indkaldes til forsvaret, og fastsætter tjenestetidens længde.

I overensstemmelse med aftale af 29/6 1984 mellem socialdemokratiet og regeringspartierne om forsvarets ordning i perioden 1985-87 øges længden af den første uddannelsesperiode for værnepligtige menige ved kamptropperne og ved ingeniørtropperne fra de nuværende 9 måneder til 12 måneder.

Det er fortsat hensigten at påbegynde indkaldelserne af værnepligtige menige til 12 måneders tjeneste i kamptropperne og ingeniørtropperne i april 1986, idet indkaldelsesordrer planlægges udsendt i oktober kvartal 1985.

Spm. nr. S 597

Til *forsvarsministeren* (28/1 85) af:

Pelle Voigt (SF):

»Mener ministeren, at det er rimeligt at indkalde værnepligtige til 12 måneders tjenestetid, før det er muligt for dem at få oplyst vilkårene for de sidste 3 måneder af tjenestetiden, og før arbejdsgruppen vedrørende anvendelse af værnepligtige m.v. i forsvaret har færdiggjort sit arbejde?«

Svar (5/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Det fremgår af min besvarelse af spørgsmål nr. S 596, at det er hensigten at påbegynde indkaldelserne af værnepligtige menige til 12 måneders tjeneste i kamptropperne og ingeniørtropperne i april 1986.

På det tidspunkt påregnes det at den arbejdsgruppe vedrørende anvendelse af værnepligtige m.v. i forsvaret, der er nedsat i henhold til aftalen af 29. juni 1984 mellem socialdemokratiet og regeringspartierne om forsvarets ordning i perioden 1985-87, har afsluttet sit arbejde.

Det fremgår i øvrigt af tekstanmærkning nr. 52 til finanslovens § 22, at de nærmere regler for løn m.v. til værnepligtige, der skal forrette tjeneste ud over og i direkte fortsættelse af den normale værnepligtstid, fastsættes af mig.

Inden de værnepligtige, der skal forrette 12 måneders tjeneste, møder i forsvaret, forventes vilkårene for de sidste 3 måneder af tjenestetiden således at være kendte.

Spm. nr. S 598

Til *justitsministeren* (28/1 85) af:

Kofod-Svendsen (KrF):

»Vil ministeren oplyse, om det er i strid med gældende dansk lov, hvis en rugemor modtager et pengebeløb fra et barnløst par for at føde et barn efter insemination med mandens sæd?«

Begrundelse

Ifølge oplysninger i dagspressen og Radiotidningen lørdag den 26. januar 1985 har 2 kvinder stillet sig til rådighed som rugemødre for barnløse par. Kontakten er sket via cand. scient. Bo Warming, København, der er kendt for at virke som kontaktperson mellem barnløse par og sæddonorer. Bo Warming oplyser, at kontakten via ham er gratis,

[Kofod-Svendsen]

da alt andet er ulovligt. Ifølge dagspressen modtager de 2 rugemødre hver 75.000 kr. for at stille deres livmoder til rådighed.

Jeg finder det på kanten af menneskehandel, og derfor må lovgivningen undersøges nærmere.

Svar (8/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er ikke efter gældende dansk lovgivning ulovligt (strafbart), at en rugemor træffer aftale med et barnløst par om, at hun mod betaling skal føde et barn til parret. Det gælder både i forhold til rugemoderen og det par, der skal have barnet.

Der er heller ikke efter de gældende familieretlige regler i princippet noget, der hindrer, at der kan indgås sådanne aftaler. Lovgivningen medfører dog, at kvinden på et hvilket som helst tidspunkt inden barnets fødsel, og indtil hun med statsamtets godkendelse har overført forældremyndigheden til faderen, kan fragå aftalen. Oplyses det over for statsamtet, at der er betalt vederlag for barnet, vil statsamtet efter omstændighederne kunne nægte at godkende aftalen om overførelse af forældremyndigheden til faderen.

Også det par, der har »bestilt« barnet, vil kunne fragå aftalen. De vil ikke juridisk kunne forpligtes til at modtage barnet, hvis de af den ene eller anden grund alligevel ikke ønsker at få barnet.

Er vikarmoderen blevet insemineret med mandens sæd, vil barnet efter fødslen være et barn uden for ægteskab, hvis vikarmoderen ikke er gift. Vikarmoderen vil derfor have forældremyndigheden alene, jfr. myndighedslovens § 28, stk. 1. Er vikarmoderen indstillet på at holde sin del af aftalen, må hun indgå en aftale efter myndighedslovens § 30 om overførelse af forældremyndigheden til faderen. En sådan aftale skal godkendes af statsamtet og vil normalt først kunne godkendes ca. 3 måneder efter barnets fødsel. Moderen kan således indtil dette tidspunkt frit fragå aftalen om at overføre forældremyndigheden til faderen. Oplyses det over for statsamtet, at moderen skal have et vederlag for at give afkald på forældremyndigheden, er det tvivlsomt, hvorvidt statsamtet vil godkende aftalen. Får faderen overført forældremyndigheden, og er han gift, vil hans ægtefælle kunne

adoptere barnet gennem en stedbarnsadoption.

Den gældende familieretlige lovgivning medfører, at de parter, der indgår aftaler af denne karakter, har en særdeles usikker retsstilling. De har f.eks. hver for sig ingen sikkerhed for, at den anden part vil vedstå aftalen, idet de hver især har ret til på et hvilket som helst tidspunkt at fragå aftalen. De har endvidere den risiko, at statsamtet vil nægte at godkende aftalen om overførelse af forældremyndigheden. Bliver forældremyndigheden ikke overført til faderen, vil han på begæring kunne sættes i bidrag til barnets underhold. Vikarmoderen vil også kunne kræves pålagt bidrag, hvis hun overfører forældremyndigheden til faderen og der ikke efterfølgende bliver gennemført en stedbarnsadoption. Situationen på dette område er ganske kompliceret. Barnløshed er et stort problem for mange, og der kan forekomme tilfælde, hvor de etiske betænkeligheder ved aftaler af denne karakter måske opvejes af fordelene for de implicerede. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor det finder sted inden for familiens kreds. Det er min opfattelse, at det først og fremmest er den kommercielle udnyttelse, der virker stærkt stødende, og vi vil i justitsministeriet derfor især se på behovet for indgreb over for mellemmandsvirksomhed og arrangementer af denne art mod betaling.

Spm. nr. S 599

Til *justitsministeren* (29/1 85) af:

Lenger (VS):

»Med hvilken lovhjemmel kræver politiet, at libanesiske asylansøgere skal holdes fængslet, mens en eventuel ankesag behandles?«

Begrundelse

I en række tilfælde har politiet stillet krav om, at libanesiske asylansøgere fængsles, mens deres eventuelle ankesag behandles.

Spørgeren ønsker oplyst, hvilken lovhjemmel der anvendes i disse sager.

Ifølge udlændingeloven er eventuel fængsling udelukkende tiltænkt personer, hvis identitet ikke er fastslået, og ifølge retspleje-loven forudsættes en række individuelle betingelser opfyldt.

[Lenger]

Hvilken bestemmelse man end har fundet på at anvende, forekommer det at være et klart misbrug.

Svar (8/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Med hjemmel i udlændingelovens § 36 kan politiet, såfremt andre foranstaltninger – det vil sige de i § 34 nævnte foranstaltninger – ikke er tilstrækkelige til at sikre mulighed for afvisning, bestemme, at en udlænding, som ikke har fast bopæl her i landet, skal underkastes frihedsberøvelse. Såfremt udlændingen ikke er løsladt inden 3 døgn efter iværksættelsen af frihedsberøvelsen, skal udlændingen fremstilles for retten.

Spm. nr. S 600

Til *justitsministeren* (29/1 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor mange års fængsel var hver enkelt strafafsoner idømt, der i 1983 og 1984 blev løsladt, efter de havde udstået halvdelen af deres straf, og hvad var de dømt for?«

Begrundelse

Straffeloven giver justitsministeren mulighed for løsladelse af straffefanger, når de har udstået halvdelen af deres straf, hvis særlige forhold taler derfor. Spørgeren vil gerne have oplyst, hvilke straffe der i 1983 og 1984 indgik i løsladelsesproceduren.

(Besvaret sammen med nedenstående spm. nr. S 601)

Spm. nr. S 601

Til *justitsministeren* (29/1 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvilke særlige forhold har ligget til grund for hver enkelt løsladelse i 1983 af de 114 straffefanger, efter at de havde udstået halvdelen af straffen?«

Begrundelse

Justitsministeren har udtalt, at der ikke har været særlige forhold, der taler for løsladelse af Mogens Glistrup, når han har udstået halvdelen af sin straf. For få år siden blev en morder løsladt, da han havde udstået

halvdelen af sin straf, på grund af god opførelse i fængslet. I 1983 blev 114 andre fanger løsladt på grund af særlige forhold. Det er derfor interessant at få oplyst af justitsministeren, hvad ministeren har lagt til grund som særlige forhold for løsladelse af andre fanger.

Svar (8/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har foretaget en gennemgang af de sager, hvori der i 1983 og 1984 er truffet bestemmelse om løsladelse på prøve i henhold til straffelovens § 38, stk. 2.

I undersøgelsen er ikke medtaget sager, som institutionens leder er bemyndiget til at træffe afgørelse i, det vil sige sager vedrørende udlændinge, der efter løsladelsen skal udvises, og som prøveløslades, når $\frac{1}{2}$ af straffen er udstået, og indsatte, der udstår straf for nægtelse af værnepligtstjeneste. I 1983 traf institutionerne 119 afgørelser af denne art. 19 afgørelser blev truffet af justitsministeriet.

Undersøgelsen omfatter herefter 89 sager i 1983 og 94 i 1984. Undersøgelsen er opdelt i kategorierne idømt straf, kriminalitetens art og begrundelse for løsladelsen, men er i øvrigt af principielle grunde anonymiseret.

<i>Idømt straf:</i>	1983	1984
0–2 år	36	29
2–5 år	33	44
5 år og derover	20	21

Kriminalitetens art:

Røveri	17	20
Anden berigelse	37	36
Drab	5	8
Anden vold	11	18
Narkotikalovgivning	21	28
Anden kriminalitet	8	17

Det bemærkes, at der i nogle af sagerne er sket domfældelse for flere af de ovennævnte kriminalitetstyper.

<i>Begrundelse for løsladelsen:</i>	1983	1984
Resocialisering	34	34
Familiemæssige forhold	32	35
Indsattes helbred	15	19
Lang varetægtsfængsling ..	2	13
Andet	11	17

[Justitsministeren]

Det bemærkes, at der ofte vil indgå en flerhed af ovennævnte begrundelser i de enkelte afgørelser.

I 1983 og 1984 blev henholdsvis 17 og 29 indsatte løsladt, da halvdelen af straffetiden var udstået, hvorimod der for de øvrige vedkommende var tale om løsladelse på et tidspunkt mellem halvdelen og to tredjedele af straffen.

Spm. nr. S 604

Til *ministeren for offentlige arbejder* (30/1 85) af:

Dohrmann (FP):

»Skyldes det uvidenhed, eller er det bevidst chikane, når post- og telegrafvæsenet delvis har ødelagt muligheden for at se tysk TV i Haderslev, og kan dette eksempel tages som en advarsel om, hvorledes P & T vil fremture, når man gennem det bebudede lovforslag om hybridnettet får monopol på radio og TV?«

Begrundelse

Mange hundrede husstande i Haderslev, der hidtil har haft den store glæde at kunne modtage vesttysk TV, har fået denne næsten historiske ret ødelagt, fordi post- og telegrafvæsenet har installeret en ny basisstation for mobiltelefoner.

Selv om det umiddelbart lyder usandsynligt, er spørgeren ikke i tvivl om, at dette overgreb er foretaget helt bevidst, bl.a. fordi tilslutningen til det kommende hybridnet ikke vil have en jordisk chance, medmindre monopolhaverne ødelægger den frie ret, der hidtil har været til at modtage udenlandsk TV.

Svar (6/2 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

På grund af utidssvarende modtageantennanlæg hos TV-seere er der efter igangsættelsen af en basisstation til P & Ts Nordisk Mobil Telefon-system (NMT) i Haderslev hos nogle nærboende TV-seere opstået forstyrrelser i modtagning af vesttysk TV.

Det er således hverken uvidenhed eller chikane, når mulighederne for at se tysk TV i Haderslev hos disse seere er blevet forstyrret,

og der er naturligvis heller ikke nogen relation til hybridnettet.

P & T har efter sædvanlig praksis i samarbejde med Danmarks Radios støjtjeneste undersøgt forholdene, og P & Ts undersøgelser har vist, at forstyrrelserne skyldes, at der ved modtageantenneerne er anvendt såkaldte bredbåndsentenneforstærkere, der foruden at forstærke de ønskede TV-kanaler også forstærker andre radiosignaler, som ligger uden for TV-kanalerne.

P & Ts NMT-basisstation i Haderslev udsender ikke signaler på TV-kanalerne, men ovennævnte bredbåndforstærkere forstærker alligevel NMT-signalerne. Følgen heraf er, at disse bredbåndforstærkere hos nærboende seere ikke *kan* fungere efter formålet.

Sådanne forstyrrelser kan afhjælpes ved anvendelse af kanalforstærkere eller montering af et passende filter, der hindrer, at bredbåndforstærkeren udsættes for signaler, den ikke er beregnet til.

P & T har efter vanlig praksis vejledet flere af klagerne om afhjælpning af forstyrrelserne og står naturligvis gerne til rådighed for yderligere vejledning.

P & T er en serviceorganisation, der end ikke i fantasien kunne anlægge en tankegang som den, spørgeren har konstrueret.

Spm. nr. S 605

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (30/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren indføre et dekodersystem i stedet for licensbetaling for Danmarks Radio og TV, for at lovgivningen derved kan komme i overensstemmelse med grundlovens § 77, således at friheden i æteren indføres?«

Begrundelse

Problemet med, at enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, kunne for radios og TVs vedkommende løses ved at indføre et dekodersystem, således at brugeren af radio og TV blev frit stillet over for senderne af diverse radio- og TV-kanaler.

Derved ville problemet om reklamer i radio og TV blive løst for alle, idet de borgere, der ikke ønskede at se reklamer i TV, blot kunne undlade at indløse den nødvendige

[Maisted]

dekoder, og de mennesker, der ville se dansk TV uden reklamer, kunne indløse denne dekoder i stedet for at betale licens.

Svar (7/2 85):

Ministeren for kulturelle anliggender (Mimi Stilling Jakobsen):

I bemærkningerne til det lovforslag om brud på Danmarks Radios monopol, som regeringen fremsatte i begyndelsen af 1984, blev det tilkendegivet, at et kommende dansk TV-2 burde baseres på en blandet licens- og reklamefinansiering. Det blev desuden anført, at der skulle åbnes mulighed for finansiering ved indtægter fra en abonnementsordning, men at man som udgangspunkt måtte være af den opfattelse, at anvendelsen af et abonnementsystem næppe ville være velegnet i forbindelse med opbygningen af et landsdækkende TV-2. Det kunne ikke udelukkes, at abonnements- eller betalings-TV senere kunne komme på tale som supplement til det landsdækkende program.

Lovforslaget baserede sig i denne henseende på den behandling af spørgsmålet, som havde fundet sted i mediekommissionen, jfr. betænkning nr. 986/1983 om et øget dansk TV-udbud.

Der er således ingen planer om at indføre betalings-TV i stedet for licensbetaling for landsdækkende TV-virksomhed. Spørgsmålet om indførelse af abonnements- og betalings-TV i en eller anden form må naturligvis indgå i de videre mediepolitiske overvejelser, og jeg henleder i denne forbindelse opmærksomheden på, at der finder forsøg med betalings-TV sted i den igangværende forsøgsordning vedrørende nærradio og lokal-TV.

Erfaringerne herfra må vurderes bl.a. i sammenhæng med forberedelsen af de bestemmelser, der skal gælde efter forsøgsordningens udløb.

Spm. nr. S 606

Til *industriministeren* (30/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren redegøre for årsagerne til, at lov om banker og sparekasser er sat ud af kraft i forbindelse med ministerens aktion over for Kronebanken?«

Begrundelse

Tilsyneladende har tilsynet med banker og sparekasser ikke opfyldt bank- og sparekasseloven, og især har § 48 om fusion m.v. været tilsidesat ved fusionen mellem Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank, hvorved især aktionærer fra den tidligere Sjællandske Bank er blevet ført bag lyset.

Svar (8/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Begrundelsen for spørgsmålet henviser til fusionen mellem Sjællandske Bank og Frederiksborg Bank. Jeg forstår spørgeren således, at han mener, at bank- og sparekasseloven og især dens § 48 om fusion tilsyneladende ikke er iagttaget ved fusionen.

Bestemmelsen i bank- og sparekasselovens § 48 fastslår alene, at fusion kræver en tilladelse fra industriministeren.

Om sagsforløbet i forbindelse med fusionsansøgningen har jeg indhentet en redegørelse fra tilsynet med banker og sparekasser, hvori det hedder:

»Den 18. maj 1983 fremsendte Frederiksborg Bank A/S via tilsynet med banker og sparekasser en ansøgning til industriministeren om godkendelse i medfør af bank- og sparekasselovens § 48 af fusionen mellem Frederiksborg Bank A/S og Sjællandske Bank.

Med skrivelse af 25. maj 1983 fremsendte tilsynet ansøgningen til industriministeriet. Af skrivelsen fremgik, at fusionen er vedtaget af henholdsvis Sjællandske Banks aktionærer og Frederiksborg Banks aktionærer på generalforsamlinger den 12. april og 3. maj 1983, og at den er i overensstemmelse med kapitel 15 om fusion i aktieselskabsloven.

Selskabsretligt var det Sjællandske Bank, der overtog samtlige aktiver og passiver i Frederiksborg Bank med regnskabsmæssig virkning fra 1. januar 1983.

Enkelthederne vedrørende overtagelsen og vilkårene for dennes gennemførelse fremgår af fusionsplan, fælles fusionsredegørelse, fælles regnskabsopstilling samt udkast til åbningsbalance pr. 1. januar 1983 for den fortsættende bank med revisionspåtegning samt vurderingsmændenes erklæring. Tilsynet gennemgik de medsendte dokumenter, herunder også vurderingsmændenes udtalelser om fusi-

[Industriministeren]

onsplanen for fusionen mellem Frederiksborg Bank og Sjællandske Bank, hvorfra især bemærkes: »Vi har foretaget en nøje gennemgang af de to bankers samtlige aktiver og passiver, herunder specielt faste ejendomme og driftsmidler, engagementer, engagementsrisici og hensættelser samt investeringer i datterselskaber, pensionsforpligtelser, renteaftaler, latente skatter, indtjeningssevne og ikke bogførte immaterielle værdier. På grundlag heraf har vi ud fra en helhedsvurdering fundet det rimeligt og sagligt velbegrundet, at der tillægges hver af bankerne en ikke bogført merværdi på 25 mill. kr., inden beregningen af fusionsvederlaget finder sted.«

Senere hedder det i den samme erklæring:

»Vurderingsmændenes erklæring vedrørende fyldestgørelse af kreditorerne i de to banker.

Under henvisning til aktieselskabslovens § 134 C, stk. 4, skal vi endvidere erklære, at fusionen ikke vil medføre en forringelse af muligheden for fyldestgørelse af de to bankers kreditorer.

Næstved/København, den 5. februar 1983.

Erik Gilså

Statsautoriseret revisor

Jørgen Jørgensen

Statsautoriseret revisor.«

På dette grundlag indstillede tilsynet, at industriministeren gav tilladelse til Sjællandske Banks overtagelse af Frederiksborg Bank.

I skrivelse af 14. juni 1983 meddelte industriministeriet i henhold til BSL § 48 i overensstemmelse med den ovennævnte indstilling tilladelse til, at Frederiksborg Bank A/S og Sjællandske Bank A/S sammensluttes.

Ovennævnte fremgangsmåde er i overensstemmelse med tilsynets sædvanlige praksis, idet tilsynet i forbindelse med fusioner ikke selvstændigt foretager en vurdering, men alene baserer sin indstilling på de i henhold til aktieselskabslovens regler udnævnte vurderingsmænd.«

Jeg kan hertil føje, at industriministeriet ved ansøgningens behandling lagde tilsynets indstilling og de deri indeholdte oplysninger til grund, og at der ej heller for ministeriet forelå grunde, der kunne bevirke et afslag på fusionen. Jeg må derfor konkludere, at bank- og sparekasseloven har været iagttaget af tilsynet og industriministeriet under deres

behandling af ansøgningen om fusion mellem de to banker.

Spm. nr. S 607

Til *miljøministeren* (30/1 85) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren redegøre for grunden til, at Danmark ikke hidtil har brugt væksthormoner i kødproduktionen, og samtidig forsikre de danske forbrugere om, at dette heller ikke vil være tilfældet i fremtiden?«

Begrundelse

I mange landbrugsblade samt i Berlingske Tidende den 30. januar 1985 omtales forsøg på statens husdyrbrugsforsøg, der vedrører væksthormoner til malkekvæg, som ved indsprøjtning skulle kunne forøge mælkeydelsen med ca. 40 pct.

Svar (8/2 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Anvendelse af hormoner i kødproduktionen er ikke omfattet af bestemmelser udstedt i medfør af lovgivning, som administreres af miljøministeriet, men reguleres af bestemmelser, som henhører under landbrugsministeriet.

Der er her i landet tradition for en restriktiv lovgivning vedrørende anvendelse af medicin til husdyr såvel til sygdomsbekæmpelse som til væksthormoner. Denne lovgivning giver forbrugerne god sikkerhed for, at der ikke forekommer medicinrester i maden. Jeg er som miljøminister tilfreds med de gældende regler på området.

Spm. nr. S 608

Til *landbrugsministeren* (30/1 85) af:

Inger Harms (SF):

»Hvilke kommentarer har ministeren til de forsøg, der foregår hos statens husdyrbrugsforsøg med væksthormoner til malkekvæg, der ved indsprøjtning skulle kunne forøge mælkeydelsen med 40 pct. sammenlignet med den påtvungne mælkekvota fra EFs side, og hvor meget koster i øvrigt dette forskningsprojekt?«

[Inger Harms]

Begrundelse

Det danske malkekvæg leverer så megen mælk, at Danmark er blevet påtvunget en kvotaordning med de følger, en sådan ordning får. Nu forsøger man med væksthormoner til kvæg at sætte ydelsen betydeligt i vejret. Danmark har hidtil ikke benyttet sig af væksthormoner i kødproduktionen; skal vi til det nu?

Svar (7/2 85):

Landbrugsministeren (Niels Anker Kofoed):

I begrundelsen for spørgsmålet fastslås det, at vi hidtil ikke i Danmark har benyttet væksthormoner i kødproduktionen, og der spørges, om vi skal til det nu. På den foranledning vil jeg indledningsvis søge at klargøre begreberne.

Ved den forskning, der har givet anledning til spørgsmålet, anvendes væksthormoner, der ligesom f.eks. insulin er et proteinhormon i modsætning til de vækstfremmende hormoner, der er kønshormoner.

Hvis kønshormoner, f.eks. vækstfremmende hormoner, indtages med føden, kan de optages i organismen. Derfor er de ikke tilladt til anvendelse til husdyr i Danmark, og der er ikke lavet forsøg med dem her i landet.

I modsætning til vækstfremmende kønshormoner har væksthormon en meget kort biologisk halveringstid. Der er således aldrig påvist væksthormon i køernes mælk, og skulle de blive indtaget med føden, vil de blive nedbrudt af mave-/tarmsystemets enzymer. Endelig viser forsøg, at køers væksthormoner ikke har nogen effekt i den menneskelige organisme.

Det eneste forsøg, der hidtil er gennemført ved statens husdyrbrugsforsøg med brug af væksthormon, er udført som et led i en mangeårig forsøgsrække, hvor sammenhæng mellem fodringen af kvier og deres yverudvikling og senere ydelseskapalet er undersøgt. Ved dette forsøg er det påvist, at der er en positiv sammenhæng mellem væksthormon og yverets udvikling.

De opnåede resultater sandsynliggør, at køernes mælkeydelse kan øges livsvarigt, hvis de behandles med væksthormon i 6-12 måneders alderen. Det er denne mulighed, som

danske forsøg fremover specielt tager sigte på at undersøge.

Til det hidtidige forsøg er der anvendt ca. 240.000 kr., hvoraf de 130.000 kr. er bevilget af statens jordbrugs- og veterinærvidenskabelige forskningsråd. Herudover er der ydet et tilskud fra Bergsøe Fonden på ca. 200.000 kr., ligesom Cornell Universitetet i USA, som der samarbejdes med, har stillet 5000 US \$ samt de nødvendige hormoner til rådighed. Det anslås, at de anvendte hormoner har en markedsværdi på ca. 40.000 US \$.

Der er endnu ikke i Danmark udført forsøg med tilførelse af væksthormoner under laktationen, dvs. mens koen giver mælk, men sådanne forsøg har ved Cornell Universitetet vist muligheder for en ydelsesfremgang på 20-40 pct. Det amerikanske medicinalfirma, som ved gensplejsning har fremstillet det til disse forsøg anvendte hormon, har søgt de danske sundhedsmyndigheder om tilladelse til at få gennemført tilsvarende forsøg her i landet. Forsøgene vil i givet fald blive gennemført på statens husdyrbrugsforsøg. Hvorvidt væksthormonet kan frigives til praktisk anvendelse og under hvilke betingelser, vil helt afhænge af sundhedsmyndighedernes vurdering af resultaterne af sådanne forsøg.

Jeg forstår ikke rigtig sammenkædningen i spørgsmålet med de indførte mælkekvoter, idet jeg finder, at vi fortsat skal søge den givne mængde mælk produceret så økonomisk som muligt. En højere ydelse pr. ko betyder en reduktion af omkostningerne ved mælkens produktion. I en situation med produktionsbegrænsning og en stram prispolitik er det særdeles væsentligt at sikre, at Danmark fortsat kan gøre sig gældende i den internationale konkurrence.

Spm. nr. S 609

Til statsministeren (30/1 85) af:

Fischer (KF):

»Hvilke planer har regeringen om at lette passage for mennesker og varer til og fra de øvrige EF-lande?«

Begrundelse

På de europæiske stats- og regeringscheferes møde i Fontainebleau i juni 1984 blev det vedtaget at tage skridt til at gennemføre foranstaltninger til vidtgående lettelse af

[Fischer]

passage for mennesker og varer over De europæiske Fællesskabers indre grænser.

På den baggrund ønskes en konkretisering af, hvilke skridt den danske regering har truffet og påtænker at træffe i den anledning.

Svar (7/2 85):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Regeringen har ved flere lejligheder givet udtryk for, at den økonomiske aktivitet over grænserne og især grænsepassagen bør kunne finde sted så frit som muligt. Dette er blandt andet sket i forbindelse med vedtagelsen den 7. juni 1984 af resolutionen vedrørende lempelse af personkontrollen ved grænserne.

Regeringen er derfor indstillet på at fortsætte drøftelserne herom med de andre EF-lande. Jeg har således haft lejlighed til at drøfte spørgsmålet med forbundskansler Kohl. Vi var enige om at se spørgsmålet om grænselettelse i et bredere geografisk perspektiv. I fortsættelse heraf har jeg drøftet spørgsmålet med statsminister Olof Palme og herefter taget initiativ til, at sagen blev rejst på det nordiske stats- og samarbejdsministermøde i Reykjavik den 13.-14. december 1984. Konklusionen blev, at embedsmænd fra de nordiske lande nærmere skal drøfte, hvorledes man kan sikre, at lettelser i grænsepassagen kommer til at omfatte et så stort antal lande som muligt, således at man opnår den fulde fordel for person- og varetransporten.

Herudover kan jeg nævne, at Danmark deltager i drøftelserne i den af stats- og regeringscheferne i EF nedsatte ad hoc-komité vedrørende »Borgernes Europa«, som blandt sine mange emnekredse også har spørgsmålet om lettelser i grænsepassagen. I forbindelse hermed har EF-Kommissionen netop fremlagt et forslag om, at statsborgere i Fællesskabets medlemsstater, som overholder bestemmelserne vedrørende medbringelse af varer over grænserne, frit skal kunne passere Fællesskabets indre grænser, uanset hvilken transportform der benyttes. Der skal dog stadig være mulighed for at foretage stikprøvekontrol.

Et led i bestræbelserne for at lette grænsepassagen mellem EF-landene har været beslutningen om senest pr. 1. januar 1985 at indføre det ensartede pas. Beklageligvis har ikke alle EF-lande kunnet leve op til denne

beslutning. Fra dansk side har vi opfyldt forpligtelsen. Jeg finder det vigtigt, at det sker snarest muligt i alle lande, bl.a. af hensyn til EFs troværdighed over for borgerne.

Jeg kan nævne andre konkrete eksempler på lettelser af grænsepassagen – og i disse tilfælde til gavn for transporterhvervene. EFs ministerråd har sidste efterår truffet beslutning om forenkling af formaliteterne for varetransport over grænserne, således at ét dokument nu er tilstrækkeligt for varetransport mellem alle EFs medlemslande. En forudsætning for fuld udnyttelse af traktatens bestemmelser om fri varebevægelighed er, at transportmarkedet er liberaliseret. Regeringen arbejder aktivt for en liberalisering og har medvirket til de beslutninger, der blev truffet af Rådet i december 1984 om en væsentlig udvidelse af antallet af køretilladelser for lastbiler i EF. Fra regeringens side har vi ligeledes arbejdet aktivt for en forøgelse af de brændstofmængder, som lastbiler afgiftsfrit må medbringe i deres brændstoftanke. Vort mål har været, at alt, hvad der kan rummes i bilens normaltank, bør være afgiftsfrit. Det er hidtil lykkedes at nå til enighed om, at der kan medbringes 200 l brændstof.

Generelt gælder, at de problemer, der opstår i forbindelse med grænsepassage, nok ikke så meget skyldes en mangel på regler som det, at eksisterende regler ikke altid føres ud i livet. Hvis der er en vilje til at lette grænsepassagen, kan dette i høj grad ske ved at ændre administrativ praksis og ved foranstaltninger på nationalt og lokalt plan. I den forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at man fra dansk side har afskaffet paskontrollen ved udrejse fra Danmark, og at man – inden det i EF blev iværksat pr. 1. januar 1985 – på eget initiativ erstattede den systematiske kontrol i forbindelse med godstransport med en stikprøvekontrol, dog således, at den systematiske kontrol, der er hjemlet eller forudsat i fællesskabsbestemmelser (f.eks. kontrol af levende dyr), fortsat kan foretages.

Spm. nr. S 611

Til *udenrigsministeren* (31/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Hvad agter udenrigsministeren at gøre med henblik på at forhindre eksport til Syd-

[Riishøj]

afrika af en ny metode til guldudvinding, udviklet af Risø?»

Begrundelse

Dagbladet Politiken bragte tirsdag den 29. januar 1985 en artikel om en ny guldudvindingsmetode udviklet af Risø i samarbejde med et canadisk firma. Metoden skulle være en stor forbedring af de hidtidige metoder til udvinding af guld.

Sydafrika er som bekendt verdens største guldproducent, og guld er stadig væk langt den vigtigste eksportvare i landet. Meget bekvemt for regimet i Sydafrika er guld meget svært at ramme med handelsboycot.

Den ny teknologi fra Risø vil kunne forbedre rentabiliteten af Sydafrikas guldudvinding, der trues af stadig ringere guldindhold i den udvundne malm. Omvendt vil Sydafrikas konkurrenter få en omkostningsfordel, hvis de i modsætning til Sydafrika får del i den nye teknologi. Et forbud mod eksport til Sydafrika kan derfor få væsentlige virkninger på landets økonomi.

Svar (11/2 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Idet der i øvrigt henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. S 612, tilføjes, at danske statslige myndigheder og institutioner ikke medvirker til eksport eller fremme af eksport til Sydafrika.

Spm. nr. S 612

Til *udenrigsministeren* (31/1 85) af:

Riishøj (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvilket firma Risø samarbejder med om en ny guldudvindingsmetode, og om det pågældende firma har forbindelser til Sydafrika?»

Begrundelse

Store sydafrikanske firmaer er ifølge en artikel i dagbladet Politiken den 29. januar 1985 i de senere år blevet til multinationale firmaer og opererer specielt inden for mineindustrien. Det store firma Anglo American Corporation har således interesser i guldudvinding i Brasilien og Australien og måske også i Canada. Den nye guldudvindingsstek-

nologi kan altså let sikres for Sydafrika af firmaer, der ikke formelt er sydafrikanske.

Svar (11/2 85):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Energiministeren har over for mig oplyst, at der som led i Risøs proceskemiske forskning og kontraktvirksomhed undersøges en metode til udvinding af guld og guldforbindinger fra malme og industrielt affald. Der er foretaget forsøg med råstoffer fra geologiske forekomster i Canada, USA og Australien samt med dansk industriaffald, og forsøgsresultaterne har været tilfredsstillende.

Senest er der for et canadisk firma gennemført et teknisk/økonomisk forstudium af et anlæg til indenlandsk brug. Studiet er udført som kommerciel konsulentydelse, og Risø kan ikke give forretningsmæssige oplysninger om klienten.

For god ordens skyld tilføjes, at Risø ikke har samarbejde med sydafrikanske selskaber.

Spm. nr. S 617

Til *ministeren for skatter og afgifter* (31/1 85) af:

Bakholt (S):

»Vil ministeren tage initiativ til, at tjenestemænd og andre, der udsendes i en periode til tjeneste på Grønland, ikke dobbeltbeskattes af de indefrosne dyrtidsportioner?»

Begrundelse

Personer, der er skattepligtige i Grønland, er omfattet af den grønlandske skattelov – landstingslov om indkomstskat, nr. 5 af 19. maj 1979 – der ikke har nogen særregler om beskatning af rentetilskrivning i Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

De tjenestemænd, der har været og er udstationeret til tjeneste i Grønland, bliver således beskattet af den rentetilskrivning, som finder sted til det beløb, som de har indestående i Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Regelsættet om dobbeltbeskatning har ikke taget højde for denne situation, og der vil således finde en dobbeltbeskatning sted.

Svar (4/2 85):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

[Ministeren for skatter og afgifter]

Lønmodtagernes Dyrtingsfond administrerer midler fra indefrosne dyrtingsportioner fra overenskomstperioden 1977-1979. Midlerne tilskrives rente, og Grønland beskatter løbende denne rentetilskrivning for personer bosiddende dér. Fra 1984 skal der tillige betales realrenteafgift af afkastet til den danske stat. Jeg er derfor for så vidt enig i, at rentetilskrivningen dobbeltbeskattes. Ligesom ved engangsudbetaling af andre pensionsmidler skal der ligeledes svares afgift efter pensionsbeskatningsloven af det beløb, der til sin tid udbetales fra dyrtingsfonden.

Da indeståendet i Lønmodtagernes Dyrtingsfond og dermed også rentetilskrivningen er beskeden, bliver der kun tale om en beskeden skat til Grønland samt en beskeden realrenteafgift til Danmark. Jeg kan dog oplyse, at problemet drøftes løbende med repræsentanter for landsstyret i Grønland, og at det er under overvejelse i skattedepartementet og arbejdsministeriet, hvorunder lovgivningen om dyrtingsfonden hører.

Spm. nr. S 618

Til *ministeren for offentlige arbejder* (31/1 85) af:

Maisted (FD):

»Hvad er baggrunden for, at ministeren ikke vil tillade, at signaler fra kommunikationssatellitter modtages direkte af fællesantenneanlæg?«

Begrundelse

I henhold til hybridnetaftalen af 18. december 1984, pkt. 11, er det fastsat, at signaler nedtages af P&T og fremføres via hybridnettet mod betaling til det stedlige telefonselskab. Spørgeren finder det ulogisk at indsætte denne begrænsning i modtagelsen af signaler.

Skulle årsagen findes i tekniske problemer, måtte dette kunne afhjælpes gennem bestemmelser fastsat af P&T.

Svar (7/2 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Melchior):

Overføring af TV-programstof over kommunikationssatellitter foregår som vanlig teletransport i teleadministrationernes telenet.

Der sendes således over de samme satellitter anden teletrafik, som teleadministrationerne har forpligtelse til at hindre uvedkommendes modtagning af. Dette gælder således telefoni, telex, datatransmission, videokonferencer m.m.

Telehommeligholdelsen varetages mest hensigtsmæssigt ved etablering af jordstationerne i P&Ts regie.

Antallet af modtagesteder må begrænses til nogle få steder, da den fremtidige udbygning af radiokæder i P&Ts telenet ellers vil blive undergivet begrænsninger, som vil medføre dyrere anlæg og flere radiokædemaster. Årsagen hertil er det forhold, at kommunikationssatellitterne sender på samme frekvenser, som benyttes af radiokæder, der derfor vil forstyrre satellitmodtagningen, medmindre denne modtagning begrænses til få, udvalgte steder. Når modtagestationerne findes i P&Ts regie, opnås optimale muligheder for planlagt sameksistens mellem modtagestationer og radiokæder, og situationen vil løbende kunne tilpasses den tekniske udbygning af radiokædeanlæggene.

Regeringen vil være indstillet på, at der gives tilladelse til fællesantenneejere til rent midlertidigt at etablere jordstation for modtagning af TV-programstof fra kommunikationssatellitter. Det vil være en forudsætning, at etablering af en sådan station ikke hæmmer hybridnettets udvikling, og at nedtagningen af programstoffet sker under P&Ts kontrol og tilsyn, således at man sikrer hensynet til øvrig telekommunikation, herunder radio- og fjernsynsprogrammer, der ikke er bestemt for de pågældende fællesantenneanlæg.

Spm. nr. S 619

Til *ministeren for offentlige arbejder* (31/1 85) af:

Maisted (FD):

»Vil ministeren tilsikre, at der i kommende love og bestemmelser ikke sker begrænsninger af fællesantenneanlæggenes størrelse?«

Begrundelse

Da det hidtil – i henhold til rapport af 1. november 1983 – har været en forudsætning, at antenneanlæggs størrelse skulle begrænses til 1.000 tilslutninger, og da hybridnetaftalen

[Maisted]

af 18. december 1984 bygger på ovennævnte rapport, finder spørgeren det urimeligt, dersom denne begrænsning fortsat foreligger.

Realiteterne er, at der alene i de nuværende antenneforeninger findes mere end 1.000 tilslutninger i en tredjedel af dem, og at dette svarer til mere end 400.000 husstande.

En begrænsning her vil ganske ødelægge disse anlægs økonomi samt de kontraktlige aftaler.

I anlæg, der står foran etablering, vil stor-driftsfordele ikke kunne udnyttes ved en be-grænsning, hvilket er til skade for brugerne.

Svar (7/2 85):

Ministeren for offentlige arbejder (Arne Mel-chior):

I det forslag til ændring af lov om radio-og fjernsynsvirksomhed, som for tiden er under udarbejdelse, er det tanken at indsætte en bemyndigelse for ministeren for offentlige arbejder til at fastsætte bestemmelser om, at fællesantenneanlæg kun kan overskride en kommunes grænser, hvis særlige lokale for-hold begrundet dette. Der er derimod ingen planer om at medtage en bestemmelse om et maksimalt antal tilslutningspunkter pr. fæl-lesantenneanlæg.

Spm. nr. S 621

Til *socialministeren* (31/1 85) af:

Agerschou (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at sagsbehand-lingstiden i dagpengeudvalget i forbindelse med klager over afgørelser om fritagelse for karensdagen på grund af arbejdsskade i øje-blikket er over 6 måneder, og finder ministe-ren, at det i givet fald er acceptabelt?«

Begrundelse

Hvis en lønmodtager pådrager sig en ar-bejdsskade, som omfattes af lovgivningen om arbejdsskadeforsikring, har vedkommende ret til dagpenge eller løn for første hele fra-værsdag, der skyldes skaden. I disse tilfælde er den pågældende med andre ord ikke om-fattet af karensdagen. Klagesager med hen-syn til denne bestemmelse behandles af dag-pengeudvalget. Så vidt spørgeren er oriente-ret, er sagsbehandlingstiden på dette område nået op på over 6 måneder.

Svar (8/2 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg har i anledning af spørgsmålet rettet henvendelse til sikringsstyrelsen, der forbereder sager om sygedagpenge i arbejdsgiverpe-rioden, herunder sager om fritagelse for ka-rensdagen, til dagpengeudvalgets afgørelse.

Sikringsstyrelsen har oplyst, at den tid, der går, fra en sag om fritagelse for karensdagen modtages i sikringsstyrelsen, til dagpengeud-valgets afgørelse i sagen afsendes til parterne, varierer meget stærkt.

Styrelsen har dog understreget, at de i spørgsmålet anførte 6 måneder ikke er nogen typisk behandlingstid, idet en behandlingstid fra 3 til 4 måneder er mere almindelig.

Længden af den samlede behandlingstid afhænger især af arten af den skade, der an-gives, og af, i hvilket omfang det er nødven-digt at indhente supplerende oplysning og dokumentation for oplysningerne.

Jeg kan endvidere oplyse, at sagsbehand-lingstiden generelt er nedadgående, efter at der er lagt almindelige retningslinier både for sagsbehandlingen og for udvalgets afgørelser på grundlag af erfaringerne fra den første periode efter 1. april 1983.

Endelig kan jeg tilføje, at det ved bedøm-melsen af, hvor lang behandlingstid der kan betragtes som acceptabel, må tages i betragt-ning, at afgørelserne angår to parter med modstående interesser: arbejdsgiver og ar-bejdstager. Dagpengeudvalgets medlemmer får forelagt alle sager til afgørelse i møde og ønsker, at der i forvejen er tilvejebragt og sammenholdt oplysninger og synspunkter fra begge.

Spm. nr. S 622

Til *forsvarsministeren* (1/2 85) af:

Connie Hedegaard (KF):

»Hvilke kommentarer har ministeren til oplysninger i dagbladet Aktuelt den 30. ja-nuar 1985 om, at NATO's styrker ikke er ud-styret med tilstrækkeligt avanceret teknisk udstyr til at kunne identificere egne fly?«

Begrundelse

I artiklen forekommer en række postula-ter, som det anses for nyttigt at få ministe-rens vurdering af. Således henviser artiklen

[Connie Hedegaard]

til en strid mellem Vesttyskland og USA vedrørende, hvilken radarfrekvens der skal bruges i forbindelse med iværksættelse af produktionen af et nyt system, NIS – NATO Identification System – som værende årsagen til, at der syv år efter, at der i alliancen er opnået enighed om udviklingen af et sådant system, endnu ikke er foretaget de nødvendige moderniseringer af NATOs jagerfly, hvorfor artiklen konkluderer, at »snesevis af NATO-jagere vil blive skudt ned af deres egne antiluftskyttsbatterier i en eventuel krig i Europa«.

Svar (11/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Den overvejende del af NATO-landenes fly er udrustet med teknisk udstyr til identifikationsformål. Dette udstyr forefindes i flere varianter og anvendes dels til rent militære formål, dels til civil lufttrafikkontrol.

Det er således ikke korrekt, når avisartiklen angiver, at jagerfly ikke er udrustet med en elektronisk »sort boks«, der på radarskærmene vil kunne identificere dem som »venligsindede«.

Skribentens kilder kan eventuelt have villet give udtryk for, at udviklingen inden for elektronikken er ved at løbe fra teknologien i det i dag anvendte udstyr, og at man derfor et stykke tid har undersøgt mulighederne for en modernisering og standardisering af de nuværende systemer.

Det er naturligt, at der på grund af et fremtidigt NATO-identifikationssystem omfang og betydning knytter sig store interesser til dets udformning. Derfor er de komplekse problemområder vedrørende bl.a. en række forhold omkring systemets kapacitet, økonomi, anvendelsesmuligheder og frekvensområder naturligt genstand for intense drøftelser, også mellem USA og Vesttyskland, men det er en stærk overdrivelse at betegne disse drøftelser som en strid mellem NATO-landene.

Det planlagte NATO-identifikationssystem sammenfatter erfaringer fra brugen af tidligere og nuværende systemer i forbindelse med såvel nationale som NATO-procedurer og -doktriner for luftstyrkers anvendelse. Dette kombineret med, at arbejdsgruppen i undersøgelsesarbejdet har måttet prøve at forudse den tekniske udvikling og dens muligheder,

kan have været medvirkende til avisartiklens bemærkninger om modsætninger og spændinger mellem den moderne militærteknologiske hastige udvikling og trægheden i NATOs militære planlægning. Det kan i den forbindelse oplyses, at det ikke er unormalt, at udviklingen af højteknologiske systemer – også nationale – tager op mod ca. 10 år fra idé over udvikling og produktion til ibrugtagning.

Den aktuelle vurdering er, at identifikation af egne og allierede luftfartøjer kan gennemføres med en høj grad af sikkerhed, idet anvendte elektroniske systemer, doktriner, procedurer m.v. tilsammen skaber det nødvendige grundlag herfor. Ændrer den teknologiske udvikling denne situation, kan de eksisterende elektroniske systemer ombygges og udbygges yderligere som en midlertidig løsning, indtil der indføres et fælles NATO-identifikationssystem.

Spm. nr. S 623

Til forsvarsministeren (1/2 85) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvad mener ministeren med, at alvorlige komplikationer er forudsigelige i det politiske og praktiske samarbejde i NATO, hvis forslaget om kontrol med overholdelsen af Danmarks a-våbenfrihed vedtages?«

Begrundelse

Ovenstående er kommet til udtryk i et svar i forsvarsudvalget – spørgsmål nr. 3 – under behandlingen af beslutningsforslag, fremsat af Albrechtsen (VS) og Thoft (SF).

Spørgsmålet er af så afgørende vigtighed, at det ønskes skriftligt besvaret meget hurtigt.

Svar (8/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Samarbejdet i NATO hviler ikke mindst på gensidig respekt og tillid mellem medlemslandene. En vedtagelse af omhandlede beslutningsforslag ville blive opfattet som et udslag af manglende tillid til, at alliancepartenerne overholdt de begrænsninger, der følger af dansk atompolitik, og som vi i øvrigt heller ikke har anledning til at tro ikke bliver overholdt.

Spm. nr. S 624

Til forsvarsministeren (1/2 85) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Kan ministeren forklare uoverensstemmelsen mellem ministerens udsagn: »... den nuværende retlige situation i alle tilfælde indebærer, at der udkræves samtykke af den danske regering og det danske folketing for modtagelsen af atomvåben på dansk område...« og den amerikanske kongesrapport »Authority to order the Use of Nuclear Weapons«, december 1975, side 1?«

Begrundelse

Ovennævnte udsagn findes i svar på spørgsmål nr. 4 i forsvarsudvalget under behandlingen af beslutningsforslag fremsat af Albrechtsen (VS) og Thoft (SF).

Spørgsmålet er af så afgørende vigtighed, at det ønskes skriftligt besvaret meget hurtigt.

Svar (8/2 85):

Forsvarsministeren (Engell):

Der er efter min opfattelse ingen uoverensstemmelse mellem det forhold, at Danmark som suveræn stat har fuld handlefrihed med hensyn til, om der skal stationeres atomvåben på dansk område, og den beføjelse til at træffe beslutning om eventuel brug af atomvåben, som ifølge den nævnte kongesrapport tilkommer den amerikanske præsident.

Spm. nr. S 628

Til justitsministeren (1/2 85) af:

Hans Hækkerup (S):

»Hvilke skridt har anklagemyndigheden taget for at sikre, at de sigtede i »Tine Maru«-sagen ikke flygter f.eks. til Sydafrika, og hvorfor har man ikke fundet det fornødent at begære varetægtsfængslinger?«

Begrundelse

Det virker krænkende på retsbevidstheden, at anklagemyndigheden i sager af så alvorlig karakter – og hvor der findes klare fortilfælde for, at sigtede ved at rejse til udlandet (Sydafrika) har unddraget sig retsforfølgning – ikke begærer varetægtsfængsling, mens po-

litiet har fundet det nødvendigt at frihedsberøve et stort antal libanesere, der ikke er sigtet for nogen straffelovsovertrædelse, men som alene har søgt politisk asyl i Danmark.

Svar (8/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Spørgsmålet om varetægtsfængsling skal i givet fald afgøres af domstolene, der på begæring af politiet kan træffe bestemmelse om varetægtsfængsling, såfremt betingelserne herfor i retsplejelovens § 762 er opfyldt.

Politimesteren i Svendborg har over for justitsministeriet oplyst, at politiet i forbindelse med efterforskningen af den i spørgsmålet omhandlede sag løbende er opmærksom på spørgsmålet om, hvorvidt det er påkrævet at søge de sigtede personer varetægtsfængslet.

Den i sagen sigtede skibsreder har til politiet afleveret sit pas, og politimesteren har bl.a. under hensyn hertil ikke i det foreliggende fundet grundlag for at søge den pågældende varetægtsfængslet. Politimesteren i Svendborg har endvidere oplyst, at der på begæring af politiet af retten i Svendborg er afsagt kendelse om varetægtsfængsling af en svensk statsborger, der ligeledes er sigtet i sagen. Politiet har på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke fundet grundlag for at søge de øvrige i sagen sigtede personer varetægtsfængslet.

Justitsministeriet kan henholde sig hertil.

Spm. nr. S 630

Til industriministeren (1/2 85) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil Kronebanken udbetale renter af ansvarlig indskudskapital i indeværende år?«

Begrundelse

Sædvanligvis udbetales renter af ansvarlig indskudskapital i juni måned. Da egenkapitalen og dermed også den ansvarlige indskudskapital ifølge foreliggende oplysninger er tabt, er det væsentligt at få oplyst, om renterne alligevel bliver betalt i indeværende år, da det jo på grund af Nationalbankens garantistillelse er skatteyderne, der hæfter for beløbet.

[Rahbæk Møller]

For en ordens skyld bedes ministeren i svaret bekræfte, at der ikke kan udbetales udbytte, når egenkapitalen ikke er intakt.

Svar (8/2 85):

Industriministeren (Stetter):

Indledningsvis skal jeg præcisere, at ansvarlig indskudskapital er fremmedkapital, selv om den ved beregning af egenkapitaldækningen inden for visse grænser kan behandles som egenkapital efter bank- og sparekasselovens § 22, stk. 3.

Indskyderne af ansvarlig indskudskapital er således kreditorer over for banken eller sparekassen, idet de dog i henhold til § 22, stk. 1, i tilfælde af likvidation eller konkurs viger for alle øvrige kreditorer og først kan kræve sig fyldestgjort efter disse.

Som det fremgår af pressemeddelelserne af 18. december 1984 fra tilsynet med banker og sparekasser og af 20. januar 1985 fra industriministeriet og Danmarks Nationalbank, er det sikret, at Kronebank kan fortsætte og løbende opfylde sine forpligtelser. Da indskyderne af ansvarlig indskudskapital er kreditorer, indebærer dette, at banken i henhold til sine kontraktmæssige forpligtelser skal udbetale renter til indskyderne.

Efter de foreliggende regnskabsoplysninger om banken vil lovgivningen derimod ikke muliggøre, at der udbetales udbytte til Kronebanks aktionærer.

Spm. nr. S 633

Til *justitsministeren* (1/2 85) af:

Lenger (VS):

»Vil ministeren tage initiativ til at undersøge, hvorvidt der ligger organiserede falsknerier bag det store antal læserbreve, som – især i Ekstra Bladet – har argumenteret mod det øgede antal flygtninge i Danmark?«

Begrundelse

Ugeavisen Klassekampen har den 31. januar 1985 sået berettiget tvivl om ægtheden af det store antal læserbreve, som i den seneste tid har været bragt – især i Ekstra Bladet – med voldsomme udfald mod flygtningene.

En stor del af skribenterne viser sig at være ikke-eksisterende, og andre læserbreve er decideret bragt i andre menneskers navne.

Blandt de 27 læserbreve, som Klassekampen har undersøgt, er der opnået et resultat i 14 tilfælde. De 9 var falske, mens de 5 var ægte. 13 har ikke kunnet efterforskes, bl.a. fordi skribenterne ikke havde telefon eller havde hemmeligt nummer.

Det generelle indtryk af læserbrevene er, at de er hadske, primitive, racistiske og substantielt underlødige. Som sådan har de meget til fælles med et antal skriftlige henvendelser, oftest anonyme, som sideløbende er tilsendt folketingets medlemmer.

Det overrasker ikke spørgeren, at der er en sammenhæng mellem visse politiske kræfters politiske hetz mod fremmede og de metoder, som bringes i anvendelse, men ikke desto mindre er der tale om klare lovovertrædelser.

Spørgeren ønsker oplyst, om ministeren vil iværksætte en efterforskning af, hvorvidt der foreligger en egentlig organiseret forfalskning af de nævnte – og andre – læserbreve.

Svar (8/2 85):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Det er efter min opfattelse uheldigt, såfremt der til dagbladene indleveres – og af bladene videregives – læserbreve, hvor brevskriverens identitet er angivet urigtigt. Dette gælder ikke mindst i tilfælde, hvor et læserbrev urigtigt angives at hidrøre fra en anden bestemt navngiven person.

Det er imidlertid mit indtryk, at der i forbindelse med den omfattende offentlige debat, som foregår – ikke mindst med hensyn til flygtningeproblematikken – ikke foreligger større problemer af den karakter, som der henvises til i spørgsmålet.

Jeg modtager som justitsminister et meget stort antal henvendelser fra private borgere bl.a. om de aktuelle flygtningespørgsmål. Jeg har ikke i forbindelse med besvarelsen af disse mange henvendelser konstateret noget særligt problem med hensyn til rigtigheden af brevskriverens identitet.

Jeg kan i øvrigt mere generelt oplyse, at der i tilfælde, hvor der f.eks. til dagspressen indleveres et indlæg under urigtigt navn, ikke uden videre vil foreligge et strafbart forhold.

På den anførte baggrund finder jeg ikke anledning til at tage initiativ til, at der gennemføres en undersøgelse af den i spørgsmålet nævnte karakter.

Spm. nr. S 634

Til *socialministeren* (1/2 85) af:

Steffensen (KrF):

»Hvilke initiativer har ministeren overvejet at tage for at bringe sagsbehandlingstiden i den sociale ankestyrelse ned på et rimeligt niveau?«

Begrundelse

Når man klager over en afgørelse til den sociale ankestyrelse, modtager man en fortrykt svarskrivelse, der bl.a. oplyser, at ankestyrelsen har mange sager til behandling, og at de fleste sager afgøres i løbet af 4-10 måneder. Det er imidlertid ikke ualmindeligt, at det tager op til halvandet år at få en sag behandlet i den sociale ankestyrelse. Så lang ventetid er uanstændig over for de borgere, der venter på at få deres økonomiske forhold bragt på plads. Det må være muligt gennem omlægninger og/eller rationalisering af sagsbehandlingen at få ventetiden bragt væsentligt ned.

Svar (8/2 85):

Socialministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Ved modtagelsen af klager har ankestyrelsen siden begyndelsen af 1984 meddelt klageren, at ankestyrelsen for tiden har mange sager til behandling, hvorfor det ikke kan siges bestemt, hvornår klagerens sag bliver afgjort, men at de fleste sager afgøres i løbet af ca. 1 år. Der kan dog efter omstændighederne gå kortere eller længere tid.

Årsagen til den lange ekspeditionstid skal søges i, at sagstilgangen gennem en årrække har oversteget ankestyrelsens kapacitet.

Socialministeriet og ankestyrelsen har ved forskellige initiativer søgt at nedbringe sagsophobningen og ventetiderne i styrelsen.

Således blev der ved lov nr. 196 af 25. maj 1983 gennemført ændringer i ankestyrelsesloven, bistandsloven og andre sociale love, der navnlig sigtede på at lette sagspresset i ankestyrelsen.

Ligeledes indeholder den lov, der blev vedtaget den 31. januar 1985 om ændring af bl.a. den sociale styrelseslov og bistandsloven (lovforslag L 45), ændringer, der skal medvirke til en forkortelse af sagsbehandlingstiden i ankestyrelsen. Bl.a. bliver der mulighed

for en bedre anvendelse af ankestyrelsens ressourcer ved, at hovedparten af styrelsens sager efter 1. april 1985 afgøres af én ankechef og to beskikkede medlemmer, hvor der hidtil har skullet deltage to ankechefer og to beskikkede medlemmer. Herved bliver der mulighed for at mødebehandle flere sager og forkorte ventetiderne.

Ved siden af den forenkling af ankestyrelsens sagsbehandling, der har krævet lovinitiativer, er der iværksat et internt effektiviseringsarbejde i styrelsen i samarbejde med administrationsdepartementet.

Disse samlede bestræbelser ventes, efter hånden som de bliver indarbejdet, at føre til en væsentlig forkortelse af sagsbehandlingstiderne i ankestyrelsen.

Socialministeriet vil fortsat nøje følge udviklingen.

Spm. nr. S 635

Til *statsministeren* (4/2 85) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil statsministeren oplyse, om regeringen har udarbejdet en beredskabsplan, der kan træde i kraft i tilfælde af arbejdsstandsninger, der truer livsvigtige områder, og på hvilke områder og på hvilken måde en eventuel beredskabsplan skal fungere?«

Begrundelse

Det er en kendt sag, at samfundet kan blive lammet mere eller mindre, når bare få personer nedlægger arbejdet.

Da dette kan ske hvor som helst i vort samfund, kan der hurtigt opstå problemer inden for livsvigtige områder.

Svar (5/2 85):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det er regeringens forventning, at arbejdsmarkedets parter vil optræde så ansvarsbevidst, at livsvigtige områder ikke bliver ramt under en eventuel konflikt. Skulle det alligevel ske, vil det bero på den konkrete situation, hvilke forholdsregler der må gribes til for at sikre, at livsvigtige funktioner opretholdes.

Spm. nr. S 639

Til *statsministeren* (4/2 85) af:

Breckmann (Fær.):

»Kan statsministeren oplyse, hvilken holdning den danske regering har til en færøsk overtagelse af folkekirken som særanliggende?«

Begrundelse

Striden om, hvorvidt det færøske sprog skulle anerkendes som Færøernes nationalsprog, blev afsluttet med hjemmestyreordningen i 1948. Også striden om, hvorvidt det færøske sprog skulle anvendes til kirkelige handlinger, er overstået. Det færøske sprog er i dag en naturlig del af hverdagen på Færøerne, også i relation til offentlige myndigheder.

En del af æren for det færøske sprogs anerkendelse tilkommer også den færøske frikirke og de færøske trossamfund, der anvendte det færøske sprog i forkyndelsen af deres budskab, længe inden det færøske sprog blev anerkendt.

Tilbage står folkekirken, der stadig er et dansk anliggende. Efter at sprogstriden er bilagt, er intet mere naturligt end en færøsk overtagelse af folkekirken.

Overtagelse af folkekirken må i dag siges at være et naturligt led i en udvikling mod større færøsk selvbestemmelsesret. Udgifterne til folkekirken på Færøerne ligger på omkring 6 mill. kr. årligt, så en overtagelse skulle også være en overkommelig økonomisk opgave for hjemmestyret.

Svar (7/2 85):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Som bekendt er folkekirken optaget på liste B i lov nr. 137 af 23. marts 1948 om Færøernes hjemmestyre. Dette betyder, at der skal forhandles mellem hjemmestyret og rigsmyndighederne, før der tages endelig stilling til, om og i hvilket omfang folkekirken kan anerkendes som særanliggende.

Jeg er bekendt med, at det i det koalitionsdokument, som ligger til grund for det nye landsstyres samarbejde, nævnes, at der skal forhandles om overtagelse af kirken, hvis de færøske menighedsråd anbefaler dette.

Regeringen er, i overensstemmelse med hjemmestyreordningen, rede til at deltage i forhandlinger om den færøske kirkes eventu-

elle overgang til særanliggende, hvis der fra landsstyrets side fremsættes ønske herom.

Spm. nr. S 653

Til *miljøministeren (7/2 85)* af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren fremlægge landsplanredegørelse 1984 til drøftelse i folketinget?«

Begrundelse

Folketinget behandler for tiden forslag til ændringer i lovgivningen om den fysiske planlægning. Dette gælder ændringer i lov om kommuneplanlægning (L 85) samt lov om ændring af lov om by- og landzoner (L 147). I betragtning af den aktuelle planlægningssituation i forbindelse med regionplanrevisionerne forekommer netop landsplanredegørelsens tematisering af betydelig offentlig interesse, ligesom de verserende planlovsændringer åbenbart skal ses i lyset af landsplanredegørelsens tydelige understregning af erhvervslivets udviklingsmuligheder.

Svar (8/2 85):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det er ikke planlagt at drøfte landsplanredegørelse 1984 i folketinget.

Redegørelsen er som foreskrevet i lands- og regionplanlovens § 5 afgivet til folketingets miljø- og planlægningsudvalg for, som det fremgår af lovens bemærkninger, at inddrage folketinget i landsplanarbejdets hovedproblemer.

Jeg mener derfor, at det rigtigste må være, at redegørelsen drøftes i folketingsudvalget, som i givet fald må tage initiativ hertil.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 309

Formanden:

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af folketinget Birthe Hansen (SF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og det foreløbige svar er optaget i Folketingsstidende foran sp. 3727, var sålydende:

Til indenrigsministeren (20/11 84) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om Ribe, Viborg og Sønderjyllands amtskommuner har gen-etableret deres præventionsklinikker?«

Supplerende svar (5/2 85):

Indenrigsministeren (Britta Schall Holberg):

I fortsættelse af min foreløbige besvarelse af spørgsmålet af 4. december 1984 kan jeg oplyse, at Viborg amtskommune, Sønderjyllands amtskommune og Ribe amtsråd har oplyst følgende i anledning af spørgsmålet:

Viborg amtsråd vil pr. 1. januar 1985 tilbyde gratis vejledning om svangerskabsforebyggende metoder hos 4 praktiserende læger i egnscenterbyerne Viborg, Skive, Nykøbing M. og Thisted, idet de enkelte læger (klinikker) vil have en ugentlig åbningstid på 2 timer. Ordningen træder i stedet for en ordning, hvorefter vejledningen efter aftale med egen læge i stedet kunne gives af en anden kollega, der herefter honoreredes med dobbelt ydelseshonorar, jfr. bestemmelserne om passantydelse i landsoverenskomsten på sygesikringsområdet.

For så vidt angår *Sønderjyllands* amtskommune har spørgsmålet om amtskommunens forpligtelse til at tilbyde vejledning om svangerskabsforebyggende metoder været behandlet i § 23, stk. 2-udvalget samt i amtsrådets social- og sundhedsudvalg og sygehusudvalg, senest på sygehusudvalgets møde onsdag den 12. december 1984. Der er enighed mellem de stående udvalg og § 23, stk. 2-udvalget om, at vejledningen skal tilbydes på en sygehusafdeling. De nødvendige merudgifter vil i givet fald blive meddelt som tillægsbevilling til budgettet for 1985.

Ribe amtsråd besluttede i slutningen af 1983 at nedlægge klinikken i Esbjerg (den eneste i amtet) med virkning fra 1. juli 1984. Lovændringen bevirkede, at man genoptog spørgsmålet og nu har besluttet igen at oprette klinik i Esbjerg fra 1. februar 1985. Der skal fremover på klinikken sættes meget på en egentlig sexologisk rådgivning af klienter.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 97:

Betænkning og indstilling vedrørende beretning angående Nordisk Råds 32. session 1984.

(Fremsat 7/2 85 i betænkning fra udenrigsudvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Anker Jørgensen (S):

Der er efterhånden blevet tradition for, at vi i folketinget ikke diskuterer Nordisk Råds beretning til folketinget. Det mener jeg er en dårlig tradition. Det nordiske samarbejde har stor betydning, men der er nok en tilbøjelighed til, at man overser det, måske fordi det ikke normalt giver anledning til de store modsætninger.

Det er imidlertid vigtigt at diskutere det nordiske samarbejde her i folketinget. Vi diskuterer f.eks. ofte samarbejdet i EF og også NATO, FN m.m. Vi mener, det er vigtigt at diskutere Nordisk Råd og dets arbejde, især nu, for jeg tror, man med rette kan sige, at der virkelig er ved at ske noget i det nordiske.

Lad mig sige noget om det økonomiske.

På alle områder er udvekslingen af synspunkter vedrørende den økonomiske udvikling og den nordiske politik i Norden i udvikling. Der drives mere systematisk samarbejde, ja, næsten forskning, og Norden forsøger også stærkere end tidligere at gøre fælles synspunkter gældende, f.eks. i OECD. Visse former for samarbejde eller konsultationer finder nu også sted mellem eksperter og politikere i Nordisk Råd, i OECD, i EFTA og i EF, men en af de mest interessante og virkelige nye ting, der er sket, er, at der nu lægges op til vedtagelsen af et handlingsprogram for økonomisk udvikling og fuld beskæftigelse.

På Nordisk Råds session sidste år i Stockholm forelagde Nordisk Ministerråd noget, man kaldte »Retningslinjer for økonomisk udvikling og fuld beskæftigelse«. Det var Nordisk Råd, der havde pålagt ministerrådet at udarbejde en handlingsplan for økonomisk udvikling.